

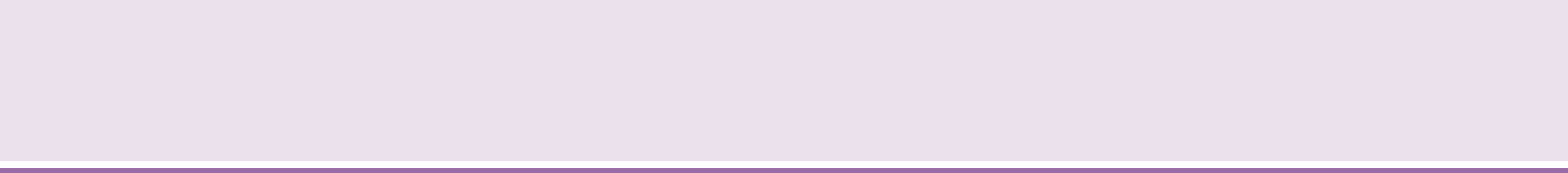
Jaarverslag 2006

Jaarverslag

1 januari 2006 tot en met 31 december 2006

Inhoud

Inleiding	4
Kerncijfers (na fusie)	5
Regeling Ouderdomspensioen	6
Kerncijfers ouderdomspensioen	6
Bestuur en ondersteuning	7
Bestuursverslag ouderdomspensioen	9
Pensioenregeling ouderdomspensioen	11
Omvang van het fonds (ouderdomspensioen)	11
Maatschappelijk verantwoord ondernemen	14
Beleggingen ouderdomspensioen	15
Risicoparagraaf	21
Belangrijke ontwikkelingen op pensioengebied	22
Toekomstparagraaf	25
Resultaat boekjaar ouderdomspensioen	29
Stand van de voorzieningen en de reserves ouderdomspensioen	30
Prepensioenregeling	31
Kerncijfers Prepensioen	31
Bestuursverslag Prepensioen	32
Pensioenregeling	33
Omvang van het fonds (prepensioen)	34
Beleggingsbeleid Prepensioen	35
Resultaat Boekjaar Prepensioen	36
Stand van de voorzieningen en de reserves Prepensioen	37
Stand van de voorzieningen en de reserves (na fusie)	39
Jaarrekening (na fusie)	41
Balans	43
Rekening van baten en lasten	44
Grondslagen voor balanswaardering en resultaatbepaling	45
Toelichting op de balans	48
Toelichting op de rekening van baten en lasten	53
Kasstroomoverzicht	55
Bijlage 1 Jaarrekening ouderdomspensioenregeling	57
Bijlage 2 Jaarrekening prepensioenregeling	69
Slotwoord	77
Actuariële verklaring	78
Accountantsverklaring	80

Inleiding

Dit jaarverslag bevat informatie over de twee pensioenregelingen die het fonds uitvoert, namelijk de ouderdomspensioenregeling en de prepensioenregeling. Deze regelingen waren vorig jaar nog ondergebracht in aparte fondsen, maar deze fondsen zijn per 31 december 2006 overgegaan in één nieuw fonds: De Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Betonproductenindustrie.

Omdat de beide fondsen gedurende het boekjaar 2006 nog zelfstandig gefunctioneerd hebben, is er voor gekozen om de bestuursverslagen voor de beide regelingen apart te vermelden. Als bijlagen zijn tevens de jaarrekeningen van de beide “oude” fondsen opgenomen. Wij benadrukken dat er per 31 december 2006 nog slechts sprake is van één fonds.

In het bestuursverslag van de ouderdomspensioenregeling, welke in feite de hoofdregeling van het fonds is, is een aantal paragrafen opgenomen, die ook voor de prepensioenregeling gelden, te weten:

Bestuur en ondersteuning

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Risicoparagraaf

Belangrijke ontwikkelingen op pensioengebied

Toekomstparagraaf

Om het totaalbeeld van het fonds inzichtelijk te maken zijn de volgende gefuseerde cijfers en overzichten in dit verslag opgenomen (herkenbaar door de vermelding “na fusie”).

Kerncijfers

Stand van de voorzieningen en de reserves

Jaarrekening

Kerncijfers (na fusie)

Aantallen	2006	2005
Ondernemingen en deelnemers (aantallen)		
Prepensioen		
Aangesloten ondernemingen ¹⁾	234	234
Deelnemers	0	6.705
Gewezen deelnemers ²⁾	7.577	750
Ouderdomspensioen		
Aangesloten ondernemingen ¹⁾	243	238
Deelnemers	8.612	8.786
waarvan onder meer:		
- arbeidsongeschikten	716	795
- vut-ers	584	592
- FVP-ers	122	175
Gewezen deelnemers	27.948	29.113
Gepensioneerden / Pensioentrekenden (stand)	5.806	5.799
Premies en uitkeringen (bedragen x € 1.000,-)		
Premies ³⁾	21.201	27.092
Pensioenuitkeringen (stand)	6.142	5.688
Beleggingen (bedragen x € 1.000,-)		
Belegd vermogen (actuele waarde)	396.482	360.537
Opbrengst uit vermogen ⁴⁾	32.540	46.739
Performance ⁵⁾	9,3	15,1
Reserves en voorziening (bedragen x € 1.000,-)		
Voorziening pensioenverplichtingen	254.533	245.646
Algemene reserve	75.881	41.704
Weerstandsreserve	77.149	74.208
Dekkingsgraad (%) ⁶⁾		
Dekkingsgraad volgens de Actuariële Principes		
Pensioenfondsen (vaststelling volgens DNB norm)	158,1	147,0
Resultaat (bedragen x € 1.000,-)		
Resultaat boekjaar	37.118	34.606

- 1) Het aantal ondernemingen van het prepensioen was vorig jaar abusievelijk op 231 gesteld, dit moest zijn 234. Bij de ondernemingen die bij het ouderdomspensioen waren aangesloten stond vorig jaar eveneens 231 vermeld, maar dit moest zijn 238.
- 2) De gewezen deelnemers zullen in 2007 overgaan naar de ouderdomspensioenregeling, omdat hun prepensioenrechten dan worden omgezet in ouderdomspensioen, tenzij zij bezwaar hebben aangetekend.
- 3) Verklaring van de daling van de premies: dit komt doordat vorig jaar anderhalf jaar aan prepensioenpremie was verantwoord.
- 4) Na aftrek kosten toegerekend aan beleggingen.
- 5) Performance is berekend conform methodiek van vermogensbeheerder
- 6) De dekkingsgraad van een pensioenfonds geeft aan de mate waarin het belegd vermogen (tegen actuele waarde) toereikend is voor het nakomen van de verplichtingen. Bij de vaststelling van de dekkingsgraad volgens de Actuariële Principes Pensioenfondsen wordt het belegd vermogen vastgesteld onder aftrek van de weerstandsreserve.

Kerncijfers Ouderdomspensioen

Aantallen	2006	2005	2004	2003	2002
Ondernemingen en deelnemers (aantallen)					
Aangesloten ondernemingen ¹⁾	243	238	236	237	243
Deelnemers	8.612	8.786	8.921	9.223	9.477
waarvan onder meer:					
- arbeidsongeschikten	716	795	856	900	925
- vut-ers	584	592	608	598	531
- FVP-ers	122	175	142	127	64
Gewezen deelnemers Gepensioneerden/ Pensioentrekkenden (stand)	27.948 5.806	29.113 5.799	30.485 5.724	31.726 5.657	32.768 5.647
Premies en uitkeringen (bedragen x € 1.000,-)					
Premies ²⁾	20.994	11.883	8.033	8.007	7.895
Pensioenuitkeringen (stand)	6.142	5.688	5.312	4.889	4.576
Beleggingen (bedragen x € 1.000,-)					
Belegd vermogen (actuele waarde)	381.827	343.639	292.800	269.667	234.436
Opbrengst uit vermogen ³⁾	32.280	46.437	21.327	29.304	-28.959
Performance ⁴⁾	9,6	15,7	7,9	12,7	-10,7
Reserves en voorziening (bedragen x € 1.000,-)					
Voorziening pensioenverplichtingen	244.995	234.696	213.451	199.379	184.683
Algemene reserve	72.030	39.777	24.922	19.924	21.764
Weerstandsreserve	75.559	72.383	56.384	53.229	33.797
Dekkingsgraad (%) ⁵⁾					
Dekkingsgraad volgens de Actuariële Principes Pensioenfondsen (vaststelling volgens PVK norm)	160,2	147,8	138,1	136,7	130,1
Resultaat (bedrag x € 1.000,-)					
Resultaat boekjaar	35.429	30.854	8.153	17.592	-41.957

1) De aantallen ondernemingen in 2005 en 2004 waren in het vorige jaarverslag onjuist, maar zijn nu correct.

2) Verklaring van de stijging van de premies: dit komt door de nieuwe pensioenregeling.

3) Inclusief kosten toegerekend aan beleggingen.

4) Performance is berekend conform methodiek van vermogensbeheerder.

5) De dekkingsgraad van een pensioenfonds geeft aan de mate waarin het belegd vermogen (tegen actuele waarde) toereikend is voor het nakomen van de verplichtingen. Bij de vaststelling van de dekkingsgraad volgens de Actuariële Principes Pensioenfondsen wordt het belegd vermogen vastgesteld onder aftrek van de weerstandsreserve.

Bestuur en ondersteuning

Op 31 december 2006 bestond het bestuur uit:

namens werkgevers:

Leden	Plaatsvervangende leden:
De heer E. Elsinga (secretaris)	vacature
De heer J.C. Blom	vacature
De heer G.W. van der Peijl*	vacature
De heer G.A. Hack*	vacature

Alle (plaatsvervangende) werkgeversleden zijn aangewezen door de Bond van Fabrikanten van Betonproducten in Nederland (BFBN).

namens werknemers:

Leden	Plaatsvervangende leden:
Mevrouw J.W.M. Wiegers (voorzitter)* (1) vacature	De heer H.J. van der Meer (1) vacature (1)
De heer M. Hietkamp (2)	De heer R.Vlietman (2)
De heer E.J. Jansen* (3)	De heer I. Slikkerveer (3)

De (plaatsvervangende) werknemersleden zijn aangewezen door:

- 1 FNV Bondgenoten
- 2 CNV BedrijvenBond
- 3 De Unie

* Lid beleggingscommissie

Mutaties

Aangetreden (werkgeverszijde):	Afgetreden (werkgeverszijde):
De heer J.C. Blom (was reeds plaatsvervanger)	De heer J.B. van Boxel

Aangetreden (werknemerszijde):	Afgetreden (werknemerszijde):
De heer M. Hietkamp De heer E.J. Jansen De heer R. Vlietman (als plaatsvervanger) De heer I.Slikkerveer (als plaatsvervanger)	De heer D. de Boer Mevrouw D.M. van Oostveen-Roepers Mevrouw L.F.A.M. Jansen (was plaatsvervanger)

Raad van Afgevaardigden Stichting PVF Nederland

In de Raad van Afgevaardigden van Stichting PVF Nederland hebben namens de Stichting Bedrijfstakpensioenfondsen voor de Betonproductenindustrie zitting:

Werkgeversvertegenwoordiger:	Werknemersvertegenwoordiger:
De heer G.A. Hack	Mevrouw J.W.M. Wiegers

Het fonds is lid van de Vereniging van Bedrijfstakpensioenfondsen (VB).

Bestuursorganen beleggingsfondsen

Het fonds werd in het verslagjaar in de bestuursorganen van de Stichting Gemeenschappelijk Vastgoedfonds I, II en IV, de Stichting PVF Kantorenfonds van Achmea Vastgoed B.V. vertegenwoordigd door:

Werkgeversvertegenwoordiger:

De heer G.A. Hack

Werknemersvertegenwoordiger:

vacature

Het fonds werd in het verslagjaar in de bestuursorganen van de Stichting Zakelijke Hypothekenfonds en de Stichting PVF Particuliere Hypothekenfonds van Achmea Vastgoed B.V. vertegenwoordigd door:

De heer G.A. Hack (voor de hypothekenfondsen geldt maar 1 afgevaardigde).

Certificerend Actuaris

Watson Wyatt Worldwide
De heer H.J.W. van Gemert
Prof. E.M. Meijerslaan 5
1183 AV Amstelveen

Adviserend Actuaris

Watson Wyatt Worldwide
De heer E.W.J.M. Schokker
Postbus 780
1440 AT Purmerend

Accountant

KPMG Accountants NV
Burg. Rijnderslaan 10-20
1185 MC Amstelveen

Administrateur

PVF Nederland N.V.
Molenwerf 2-8
1014 AG Amsterdam

Adviseur van de beleggingscommissie

Strategeon Investment Consultancy B.V.
De heer P. van Aalst
Postbus 59366
1040 KJ Amsterdam

Bestuursverslag ouderdomspensioen

Algemeen

Het bestuur kwam gedurende het verslagjaar zes maal in vergadering bijeen, te weten op 16 maart, 25 april, 8 juni, 14 september, 23 november en 22 december 2006. In dit hoofdstuk worden de belangrijkste besluiten van het bestuur kort weergegeven.

De beleggingscommissie is in het verslagjaar bij elkaar gekomen op 10 maart, 29 mei, 14 september, 5 oktober en 2 november 2006. De beleggingscommissie heeft tot voornaamste taken: het adviseren van het bestuur over het vast te stellen beleggingsbeleid evenals het toezien op de uitvoering hiervan.

In het verslagjaar heeft verder een speciale commissie zich bezig gehouden met de aanpassing van het reglement in verband met de VPL-wetgeving en de naar aanleiding daarvan genomen CAO-besluiten. De commissie is bij elkaar gekomen op 30 maart, 29 mei, 27 juni, 15 augustus, 21 september, 2 november en 13 december 2006. De commissie heeft vorm gegeven aan de besluiten die CAO-partijen hebben genomen. Het uitgangspunt dat de CAO-partijen hierbij hanteren is dat alle werknemers, dat wil zeggen zowel degene die vóór danwel óp of na 1 januari 1950 zijn geboren, ongeveer gelijk uitkomen qua rechten en qua premielasten. De commissie heeft op basis hiervan de pensioenregeling, alsmede de VUT-regeling en de 40-dienstjarenregeling, opnieuw bekeken. Voor degenen die geboren zijn op of ná 1 januari 1950 wordt gestreefd naar het bereiken van een uittredingsleeftijd van 62 jaar met een uitkering op basis van 80% van het gemiddeld verdiende salaris. Het reglement is nu logischerwijs gesplitst in twee regelingen, namelijk voor beide genoemde groepen een aparte regeling. Werknemers geboren vóór 1 januari 1950 behouden in feite het oude reglement. De andere werknemers hebben een nieuw reglement, waarbij zij méér pensioen opbouwen, namelijk 2% in plaats van 1,75%, waarbij tevens de grondslag is verhoogd, door de verlaging van de franchise. Zij betalen daardoor wel meer premie. Deze werknemers hebben onder voorwaarden ook recht op een overgangsregeling, waarbij zij extra pensioenrechten toegekend krijgen, die het mogelijk maken om voor 65 jaar te stoppen met werken. Andere elementen die in de pensioenregeling zijn aangepast zijn het nabestaandenpensioen en het deeltijdpensioen.

De prepensioenregeling is per 1 januari 2006 komen te vervallen. De anderhalf jaar aan prepensioenrechten die is opgebouwd, wordt geconverteerd naar ouderdomspensioen. Het prepensioenfonds is per 31 december 2006 gefuseerd met het bedrijfstakpensioenfonds en is daarmee opgehouden te bestaan.

De hierboven genoemde fusie werd overigens ook begeleid door een speciale commissie, die bestond uit twee vertegenwoordigers van het prepensioenfonds en twee vertegenwoordigers van het bedrijfstakpensioenfonds. Deze commissie is bij elkaar gekomen op 28 augustus, 8 september, 21 september, 26 oktober en 21 november. Dit heeft er toe geleid dat beide fondsen per 31 december 2006 formeel een juridische fusie zijn aangegaan. De beide besturen (van prepensioen en bedrijfspensioenfonds) hebben besloten dat de prepensioenverplichtingen tegen een dekkingsgraad van 105% zullen worden ingebracht op de balans van het bedrijfspensioenfonds en het overschot van het prepensioengeld zal worden herverdeeld naar het VUT-fonds. De reden hiervoor is dat de VUT- en prepensioenpremie als een gezamenlijke premie is geheven en achteraf is gebleken dat een te groot deel van de premie aan het prepensioenfonds is toebedeeld. Dit wordt nu gecorrigeerd. Het bestuur is van mening dat dit geen schenking betreft en heeft dit ook aan de relevante overheidsinstellingen gemeld: het Ministerie van Financiën heeft inmiddels laten weten akkoord te zijn met dit standpunt. De fusie is verder afgestemd met DNB en de fiscus.

De Nederlandsche Bank (DNB) heeft op 13 december 2006 een algemeen gesprek gehad met de voorzitter en secretaris van het fonds. Bij dit gesprek zijn geen bijzonderheden naar voren gekomen.

Beleggingsbeleid

De invoering van het Financieel Toetsingskader (FTK), per 1 januari 2007, betekent een andere waardering van de verplichtingenportefeuille, namelijk op basis van marktrentes in plaats van een vaste rekenrente. Hierdoor wordt de (marktwaarde-)dekkingsgraad meer rentegevoelig en beweeglijker. In verband hiermee heeft het bestuur op 14 september besloten om akkoord te gaan met het advies van de Beleggingscommissie om de rentematch - door middel van beleggingen in zogenaamde LDI-pools - te verhogen van circa 20% naar circa 40% van de verplichtingen. Hierdoor wordt de looptijd van de beleggingen verlengd om dichterbij de looptijd van de verplichtingen te komen en wordt de dekkingsgraad van het pensioenfonds minder rentegevoelig. De strategische wegging voor zakelijke waarden in de op lange termijn wenselijk geachte optimale portefeuille werd door het bestuur ongewijzigd vastgesteld op 63% en de strategische wegging voor vastrentende waarden op 37%. Medio 2007 zal de ALM-studie afgerond worden. De ontwikkeling van het beleggingsbeleid zal later in dit verslag uitvoeriger aan de orde komen.

Premie

De reglementaire premie in 2006 bedroeg voor de groep werknemers geboren vóór 1950 een bepaald percentage (13%) over de minimum pensioengrondslag (voor 2006: € 2.423,-) en een hoger percentage (20%) over het meerdere tot ten hoogste de maximum pensioengrondslag voor 2006 (€ 24.196,-). Voor deze groep wijzigde het premiepercentage niet ten opzichte van vorig jaar. De franchise voor deze groep bleef eveneens ongewijzigd en bedroeg in 2006: € 19.652,-.

De reglementaire premie werd voor de groep werknemers geboren in of na 1950 vastgesteld op één percentage (22,4%) over de pensioengrondslag (voor 2006 maximaal: € 28.848,-). Voor deze groep is geen minimumpensioengrondslag meer van toepassing. De franchise bedroeg voor 2006: € 15.000,-.

Vaststelling indexatiepercentage per 1 januari 2007

Het bestuur beoordeelt ieder jaar of de opgebouwde aanspraken en de ingegane pensioenen, gehoord de actuaris en de financiële positie van het fonds in aanmerking genomen, kunnen worden verhoogd. Het bestuur hecht er echter belang aan om te wijzen op het feit dat de indexatietoezegging voorwaardelijk is en er geen recht op indexatie is en het ook voor de langere termijn niet zeker is of en in hoeverre indexatie zal plaatsvinden.

De opgebouwde aanspraken en ingegane pensioenen worden jaarlijks aangepast aan de loonontwikkelingen in de bedrijfstak, voor zover de financiële positie van het fonds dit toelaat. In het referentietijdvak (oktober 2005 tot oktober 2006) zijn de lonen in de bedrijfstak structureel met 2% verhoogd. Het bestuur heeft besloten om per 1 januari 2007 de aanspraken en de pensioenuitkeringen met eenzelfde percentage te verhogen.

Juridische fusie met de Stichting Prepensioenfonds voor de Betonproduktenindustrie

Zoals al gememoreerd in de openingsparagraaf van dit bestuursverslag heeft het bestuur van het fonds in overleg met het bestuur van de Stichting Prepensioenfonds voor de Betonproduktenindustrie (het "prepensioenfonds") besloten om per 31 december 2006 over te gaan tot een juridische fusie met het laatstgenoemde fonds. Het prepensioenfonds was hierbij de verdwijnende stichting en het bedrijfspensioenfonds de verkrijgende stichting. Bij het passeren van de bijbehorende notariële akte is de naam van het fonds gewijzigd in "Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Betonproduktenindustrie". De fusie is afgestemd met de belastingdienst en DNB. De reden voor het opheffen van het prepensioenfonds was gelegen in de VPL-wetgeving, waardoor het fiscaal niet meer aantrekkelijk was om prepensioenrechten op te bouwen. De reeds opgebouwde prepensioenrechten zijn nu ondergebracht in de gefuseerde stichting en zullen daar worden omgezet in extra ouderdomspensioenrechten (zonder nabestaandenpensioen), tenzij de deelnemer bezwaar maakt. De betrokkenen zijn hierover in december 2006 geïnformeerd.

Pensioenregeling ouderdomspensioen

Vanaf 1 januari 2006 gelden er twee verschillende pensioenregelingen, namelijk één voor de werknemers geboren vóór 1950 en één voor de werknemers die in 1950 of daarna zijn geboren. Verplicht tot deelneming aan de regeling zijn werknemers en werkgevers die vallen onder de werkingsfeer van de CAO van de Betonproductenindustrie en die niet gedispenseerd zijn. De pensioenen worden gefinancierd door het heffen van een premie welke gezamenlijk door de werkgever en de werknemer wordt gedragen.

Ad 1. De pensioenregeling voor de werknemers geboren vóór 1950.

Dit betreft een middelloonregeling met een voorwaardelijke na-indexatie. Voor de pensioenopbouw vóór 1 januari 1993 gold een zogenaamde vaste bedragenregeling, waarbij elke werknemer van 19 jaar of ouder per week een vaste premie betaalde en daarvoor een vaste pensioenaanspraak ontving. De hoogte van het inkomen speelde in die regeling voor de pensioenopbouw geen rol. Vanaf 1993 wordt er 1,75% ouderdomspensioen per jaar opgebouwd over de pensioengrondslag. In 2006 bedroeg de franchise € 19.652 en de minimumpensioengrondslag bedroeg € 2.423.

Ad 2. De pensioenregeling voor de werknemers geboren in of ná 1950.

Voor de groep werknemers geboren in of ná 1950 geldt een opbouw van 2,00% ouderdomspensioen per jaar over de pensioengrondslag. Deze regeling kent géén minimumpensioengrondslag. In 2006 bedroeg de franchise € 15.000.

Onder bepaalde voorwaarden worden aan de werknemers geboren in of ná 1950 ook extra pensioenrechten toegekend, omdat zij niet meer gebruik kunnen maken van de VUT-regeling. De voorwaarden zijn dat de werknemer op 30 juni 2004 én op 1 juli 2004 als werknemer deelnemer in het fonds was en dit blijft tot 31 december 2020 of de eerdere pensioeningangsdatum. Bij voortijdig eindigen van de deelneming anders dan door vervroegde ingang van het ouderdomspensioen vervalt het uitzicht op deze overgangsrechten. De extra pensioenrechten worden bepaald door middel van een formule die het verschil berekent tussen de werkelijke opbouw en de theoretische opbouw, die onder de nieuwe regeling mogelijk was geweest, als deze al voor 1 januari 2006 had gegolden. Bovendien geldt dat het totaal van deze extra pensioenrechten niet boven het fiscale maximum uit mag komen. Deze beperking staat ook bij de formule in het reglement omschreven. Deze rechten worden uiterlijk 31 december 2020 opgebouwd en gefinancierd.

Omvang van het fonds (ouderdomspensioen)

Pensioenen

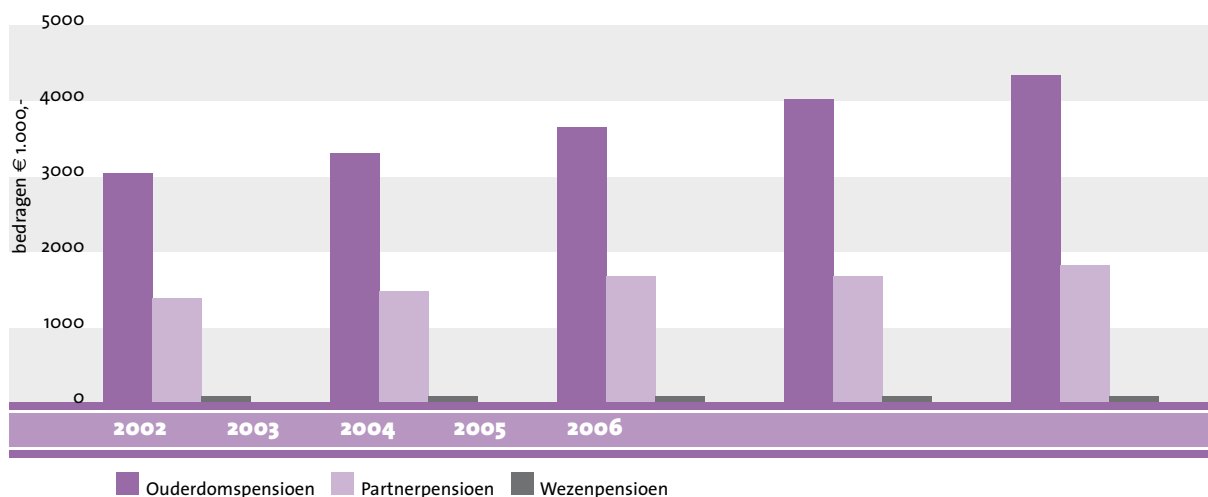
In 2006 is aan periodieke pensioenuitkeringen € 5,9 miljoen verantwoord (in 2005: € 5,6 miljoen). De stijging van het uitgekeerde bedrag is een gevolg van de mutaties in het uitkeringenbestand. Er zijn namelijk 1.116 nieuwe pensioenuitkeringen ingegaan, terwijl er 319 uitkeringen zijn beëindigd wegens overlijden, er zijn 17 wezenuitkeringen afgelopen en zijn er 773 uitkeringen afgekocht. De nieuwe ingegane pensioenuitkeringen zijn gemiddeld hoger dan de beëindigde uitkeringen.

Per einde 2006 was het aantal ingegane pensioenen en waren de totale jaarbedragen als volgt:

(bedragen * 1.000)	Aantal pensioenen		Totaal jaarbedrag	
	2006	2005	2006	2005
Ouderdomspensioen	3.636	3.626	4.329	3.969
Partnerpensioen	2.071	2.073	1.767	1.677
Wezenpensioen	99	100	46	42
Totaal	5.806	5.799	6.142	5.688

De uitkeringen zijn als volgt weer te geven:

Pensioenuitkeringen

Enmalige uitkeringen

Aan eenmalige uitkeringen werd in 2006 € 941.000 verantwoord tegen € 957.000 in 2005. Voor het overgrote deel betreft dit afkoopsommen die werden uitbetaald in plaats van uitkeringen van kleine pensioenen. De rest betreft afkoopsommen die werden uitbetaald bij emigratie/repatriëring ter vervanging van de premievrije rechten.

Deelnemers

Het aantal (gewezen) deelnemers bedroeg op 31 december als volgt.

	2006	2005	2004	2003	2002
Deelnemers *)	8.612	8.786	8.921	9.223	9.477
Gewezen deelnemers met premievrije rechten *)	27.948	29.113	30.485	31.726	32.768

*) Dit cijfer is inclusief de gemoedsbezwaarden.

Premievrije deelneming wegens arbeidsongeschiktheid

Ultimo 2006 namen 716 (2005: 795) deelnemers ten laste van het fonds deel wegens gehele of gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid. Deze premievrije deelnemers (pvd'ers) maakten eind 2006 8,3% (2005: 9,0%) uit van het totaal aantal deelnemers.

	2006	2005
Volledig arbeidsongeschikte deelnemers	544	592
Gedeeltelijk arbeidsongeschikte deelnemers	172	203
Totaal	716	795

Voortgezette deelneming

In 2006 hebben 706 (2005: 773) deelnemers na beëindiging van de verplichte deelneming hun pensioenopbouw voortgezet. Dit aantal kan als volgt worden verklaard:

	Stand ultimo 2006	Stand ultimo 2005	Premie in 2006 (x € 1.000,-)
Individuele voortzetting	0	6	0
Vervroegde uittredingsregeling	584	592	959
Fonds Voorheffing Pensioenverzekering (t.b.v. werkloze werknemers ouder dan 40 jaar met een loongerelateerde ww-uitkering)	122	175	247
Totaal	706	773	1.206

Vrijwillige verzekeringen

Aan het eind van 2006 waren voor 175 nog niet gepensioneerde werknemers vrijwillig pensioenaanspraken verzekerd (ultimo 2005 waren dit er 152).

Aangesloten werkgevers

Het aantal aangesloten werkgevers bedroeg op 31 december 2006: 243 (2005: 238).

Van premiebetaling vrijgestelde werkgevers (gedispenseerden)

Het aantal werkgevers dat is vrijgesteld van deelneming in en premiebetaling aan het fonds wegens een bijzondere pensioenvoorziening is 74. De portefeuille bestaat historisch gezien uit dispensaties ten behoeve van vier groepen, te weten het gehele personeel, het niet-productiepersoneel (administratief-, technisch- en commercieel-), het productiepersoneel en de individuele werknemers. Het niet-productiepersoneel vormt de grootste groep; deze groep is sinds de uitbreiding van de verplichtstelling in 1979 verplicht tot deelneming in de pensioenregeling.

Premie

De premie die in 2006 ten gunste van het boekjaar werd vastgesteld bedroeg in totaal ongeveer € 21,0 miljoen. Dit bedrag is aanzienlijk hoger dan vorig jaar doordat de nieuwe pensioenregeling voor de werknemers geboren in en ná 1950 in 2006 van kracht is geworden. De pensioenpremie voor deze groep is bijna tweemaal zo hoog als in 2005, maar daar staat tegenover dat de prepensioenpremie is komen te vervallen en daarnaast bouwen zij ook meer ouderdomspensioen op. Het premiebedrag kan als volgt worden gespecificeerd:

(bedragen x € 1.000)	2006	2005
Premie voor verplichte verzekering	19.748	10.674
Premie voor voortgezette verplichte verzekering	1.071	1.141
Premie voor vrijwillige verzekering	175	68
Totaal	20.994	11.883

De premie die in 2006 ten laste van het fonds werd vastgesteld bedroeg € 916.000,- (in 2005: € 524.112,-). Dit bedrag betreft de premie voor de premievrije deelnemers van het fonds. De stijging is te verklaren door de hierboven genoemde premieaanpassing uit hoofde van VPL.

Totaaloverzicht

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de verhouding tussen de premie die ten gunste van het fonds en ten laste van het fonds gedurende de afgelopen 5 jaar is vastgesteld.

(1) Jaar	(2) Ten gunste van het boekjaar vastgestelde premie (x € 1.000,-)	(3) Ten laste van het fonds gekomen premie (x € 1.000,-)	(4) Totale premie = (2) + (3) (x € 1.000,-)	(5) (3) in procenten van (4)
2002	7.895	343	8.238	4,16
2003	8.007	345	8.35	4,13
2004	8.033	335	8.368	4,00
2005	11.883	524	12.407	4,22
2006	20.994	916	21.91	4,18

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Op grond van Richtlijn 400 Jaarverslag besteedt het fonds, net als andere ondernemingen, aandacht aan maatschappelijk verantwoord ondernemen. Doel daarvan is het informeren van belanghebbenden en het verantwoording afleggen over maatschappelijke verantwoordelijkheden. Dat betreft met name algemene, sociale en economische aspecten van het fonds.

Beleggingen (Ouderdomspersioen)

Algemeen

Terugblik op 2006

De wereldwijde economie liet over 2006 een hoge groei zien. In de VS was er in de eerste helft van het jaar sprake van een hoge inflatie, gevolgd door een dalende economische groei in het tweede halfjaar. Buiten de VS bleef de economische groei sterk, terwijl de inflatie beperkt bleef.

In de eerste helft van het jaar stegen de aandelenkoersen beperkt, vanwege het negatieve effect van de stijgende lange rente. Dit veranderde in de tweede helft van het jaar. Beleggers vreesden aanvankelijk dat centrale banken de rente te lang zouden blijven verhogen bij een aanhoudende sterke economische groei. Hierdoor bestond het risico dat de economie door een te hoge rente in een recessie zou belanden. Toen de economische groei begon te vertragen kon de Amerikaanse centrale bank (FED) de rente ongewijzigd laten en nam de vrees voor een recessie af. Hierdoor stegen de aandelenkoersen in de tweede helft van het jaar flink.

De aandacht van beleggers verschoof in de VS het afgelopen jaar van inflatie naar economische groei. Hierdoor stegen de lange rentes gedurende de eerste zes maanden van 2006, terwijl ze in het tweede halfjaar daalden. In december stegen de lange rentes weer flink, nadat de angst van beleggers voor een economische recessie in de VS afnam door de publicatie van beter dan verwachte macro-economische cijfers. Ook stegen de lange rentes doordat de hoop op snelle rentewijzigingen door de FED verdween. Beleggers rekenden er aanvankelijk wel op dat de FED de rente zou verlagen om een recessie te voorkomen. De centrale banken verhoogden de rente verder over 2006. De FED verhoogde de rente stapsgewijs tot 5,25 procent, terwijl de Europese Centrale Bank (ECB) de rente in verschillende stappen verhoogde tot 3,50 procent. Ook in Japan, China en het Verenigd Koninkrijk gingen de korte rentes omhoog.

Gedurende 2006 werd de Amerikaanse dollar minder waard ten opzichte van de euro. Ten opzichte van de Japanse yen werd de Amerikaanse dollar juist meer waard.

Ook de olieprijs werd gedurende het afgelopen jaar beïnvloed door de ontwikkeling van de Amerikaanse economie. In de eerste helft van 2006 leidde dit tot een grote vraag naar olie en een hogere olieprijs. Gedurende het tweede halfjaar daalde de olieprijs, mede omdat de markt een daling van de vraag verwachtte.

De vastgoedmarkt

Evenals de voorgaande jaren is vastgoed bijzonder populair onder beleggers. Dit is een fenomeen dat zich wereldwijd voordoet. Het aandeel grensoverschrijdende beleggingen liet ook een stijging zien: hieruit blijkt dat de vastgoedmarkt in toenemende mate aan het internationaliseren is. De aanvangsrendementen zijn in 2006 verder gedaald. De verwachting is dat de aanvangsrendementen nog verder zullen dalen in 2007, zij het niet meer zo sterk. Redenen hiervoor zijn de aantrekkende economie (voor de gebruiksmarkt) en een aanhoudende beleggingsdruk.

De hypotheekmarkt

2006 is gezien de hoge omzetten een goed jaar geweest voor verstrekkers van zakelijke hypotheeklen. De vraag naar commercieel vastgoed in Nederland blijft aanhouden en de beleggers op de onroerend goed markt voeren een strijd om de best renderende en kwalitatief betere objecten. De te behalen marges op zakelijke hypotheeklen staan wel onder druk door de aanzienlijke concurrentie tussen de hypotheekverstrekkers. De concurrentie op de particuliere hypotheekmarkt was in 2006 wederom erg hoog. Deze markt laat zich kenmerken door een hoge prijselasticiteit wat een neerwaartse druk had op de marges.

Beleggingsbeleid

De invoering van het FTK, per 1 januari 2007, betekent een andere waardering van de verplichtingenportefeuille, namelijk op basis van markttrentes in plaats van een vaste rekenrente. Hierdoor wordt de marktwaarde dekkingsgraad meer rentegevoelig en volatieler.

Een dalende rente in de FTK omgeving zal zorgen voor een stijging van de contante waarde van de verplichtingen en een positief effect hebben op de waarde ontwikkeling van de vastrentende beleggingsportefeuille, maar per saldo een negatief effect hebben op de ontwikkeling van de marktwaarde dekkingsgraad. De rentegevoeligheid (duratie) van de verplichtingen is groter dan de rentegevoeligheid van de beleggingen vanwege de langere looptijd van de verplichtingen. Het verschil in rentegevoeligheid tussen de beleggingen en de verplichtingen is de zogenaamde duratie- of rente mismatch. Om deze mismatch te beperken dient de duratie, als maatstaf voor de rentegevoeligheid, van de beleggingen verhoogd te worden in de richting van de duratie van de verplichtingen.

Op 14 september 2006 heeft het bestuur besloten om akkoord te gaan met het advies van de Beleggingscommissie om de rentematch te verhogen van circa 20% naar circa 40% van de verplichtingen. Naast de reeds aanwezige belangen in Long Duration Bonds en Long Duration Credits is een klein deel van de portefeuille belegd in LDI pools (rente swap beleggingsfondsen). LDI betekent Liability Driven Investments. Letterlijk vertaald; (door) Verplichtingen Gedreven Beleggingen. Hiermee wordt de duratie van de beleggingen verhoogd om dichterbij de duratie van de verplichtingen te komen en hierdoor wordt de dekkingsgraad van het pensioenfonds minder rentegevoelig.

In het verslagjaar is de strategische beleggingsportefeuille van het fonds niet aangepast. De strategische weging voor zakelijke waarden in de op lange termijn wenselijk geachte optimale portefeuille is door het bestuur vastgesteld op 63% en de strategische weging voor vastrentende waarden op 37%, maar in afwachting van de nog uit te voeren ALM studie kan dit wijzigen in 2007.

De normportefeuille is de portefeuille die op kortere termijn (een verslagjaar) wenselijk wordt geacht en op grond van de verwachtingen voor beleggingssectoren kan afwijken van de strategische portefeuille. In 2006 werd de portefeuille gesplitst tussen liquide (F&C portefeuille) en illiquide (Hypotheek, Direct Vastgoed en LDI) beleggingscategorieën.

De aldus berekende F&C portefeuille maakte 82% deel uit van de totale normportefeuille van het fonds. Binnen deze liquide assets werden de assetwegingen gelijk gehouden ten opzichte van 2005. Het normgewicht voor aandelen bleef 54%, Convertibles 6% en Indirect Onroerend Goed 3%. Het normgewicht voor obligaties bleef 37%.

Binnen de illiquide assets werden de belangen in Direct Onroerend Goed en Hypotheken aangepast naar (afgerond) resp. 9% en 6%. Direct Onroerend Goed wordt overigens door Achmea Vastgoed B.V. via pools voor het fonds aangehouden.

Er in 2006 een tactische ruimte voor Commodities van 0 tot 5% aangehouden, binnen de normportefeuille.

Gedurende het jaar wijkt de feitelijke portefeuille af van deze vastgestelde normportefeuille als gevolg van de korte termijn risico- en rendementsverwachtingen en marktbevingen. Zodra deze afwijkingen groter worden dan de vastgestelde bandbreedtes, zal er "Rebalancing" plaatsvinden.

Het valutarisico wordt al enkele jaren structureel afgedekt. Voor zakelijke waarden bedraagt dit 50% en voor vastrentende waarden 100%.

Het beleggingsbeleid wordt bewaakt door de beleggingscommissie, die hierbij ondersteund wordt door een externe beleggingsadviseur. De beleggingscommissie brengt advies en rapport uit aan het bestuur.

Beleggingen in het verslagjaar

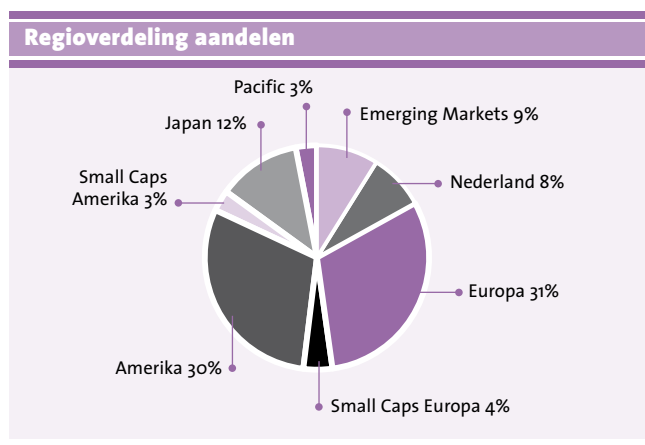
In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de samenstelling van de beleggingsportefeuille op basis van de weging per assetcategorie in de portefeuille per ultimo 2006 en 2005. De werkelijke wegingen in afgeronde percentages worden afgezet tegen de met het bestuur afgesproken normportefeuille

Categorie	Weging 31/12/2006	Norm 2006	Weging 31/12/2005	Norm 2005
Aandelen	46%	46%	48%	44%
Converteerbare Obligaties	6%	5%	6%	5%
Indirect onroerend goed	3%	3%	3%	2%
Commodities	0%	0%	0%	0%
Totaal zakelijke waarden	55%	54%	57%	51%
Obligaties	23%	25%	28%	31%
Leningen op schuldbekentenis	0%	0%	0%	0%
Liquide middelen	0%	0%	0%	0%
Totaal vastrentende waarden	23%	25%	28%	31%
LDI	7%	6%	n.v.t.	n.v.t.
F&C Portefeuille	85%	85%	85%	82%
Direct onroerend goed	9%	9%	9%	10%
Hypotheken	6%	6%	6%	8%
Totale portefeuille	100%	100%	100%	100%

Aandelen

In de eerste helft van het jaar deden de aandelen het minder goed. Dit veranderde in de 2e helft van het jaar toen de vrees voor een recessie afnam. Binnen de aandelen regio's was Small Caps Europa met een rendement van meer dan 32% de absolute winnaar op de voet gevolgd door Pacific (24%) en Emerging Markets (22%). De genoemde rendementen betreffen de 50% gehedgde benchmarks.

In onderstaande figuur wordt de verdeling van de aandelenportefeuille over de verschillende regio's ultimo 2006 weergegeven in percentages.

Converteerbare obligaties

De Global Convertibles behaalden een mooi rendement in 2006 van ruim 10%.

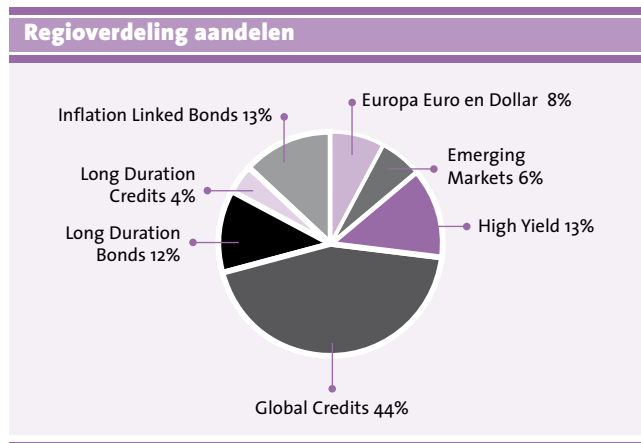
Indirect onroerend goed

Ook in 2006 bleef de indirect vastgoed portefeuille het goed doen; een rendement van ruim 34%.

Obligaties

In 2006 hadden staatsobligaties het moeilijk vanwege de lage rente, maar Emerging Markets Debt deden het wel goed (9%). Van de overige vastrentende waarden liet met name High Yield (7%) een goed rendement zien.

In onderstaande figuur wordt de verdeling binnen de obligatieportefeuille ultimo 2006 weergegeven.

Direct onroerend goed

Het totale transactievolume steeg naar record hoogtes aan vastgoedbeleggingen. Het grootste transactievolume in 2006 kwam voor rekening van kantoren met een volume van € 5,7 miljard. De Nederlandse huizenprijzen stegen met gemiddeld 5,9% (landelijk). De economische vooruitgang heeft een positief effect gehad op de winkel en kantoren markt.

Hypotheken

Er heeft een duidelijke verhoging plaatsgevonden in de door consumenten gewenste rentevaste periode van de hypotheken. De productiepiek is verschoven van 10- naar 20-jarige rentevaste perioden. De rente op Europese staatsleningen is in 2006 over de hele curve gestegen. De rente op 20-jarige staatsleningen is met 54 basispunten gestegen en de 1-jaarsrente zelfs met 113 basispunten. Het indirecte rendement op vastrentende beleggingen was in 2006 hierdoor negatief.

Performance van de beleggingsportefeuille

De performance van de totale portefeuille bedroeg in 2006 9,6%. De benchmark performance (rendement van de normportefeuille) bedroeg 9,1%. In 2005 bedroeg de performance 15,7% versus een benchmark van 15,1%. In de tabel bovenaan de volgende pagina worden de behaalde rendementen in 2006 en 2005 per categorie weergegeven.

Rendement in %	2006	2005
Aandelen	15,0	26,6
Converteerbare Obligaties	10,6	13,5
Indirect onroerend goed	34,7	23,2
Obligaties	1,6	4,9
Leningen op schuldbekentenis	6,2	6,8
Totaal F&C	10,9	17,7
Direct onroerend goed	10,0	8,9
Hypotheken	-0,4	3,3
LDI	-3,5	n,v,t
Totale portefeuille	9,6	15,7

Liquide portefeuille (F&C portefeuille)

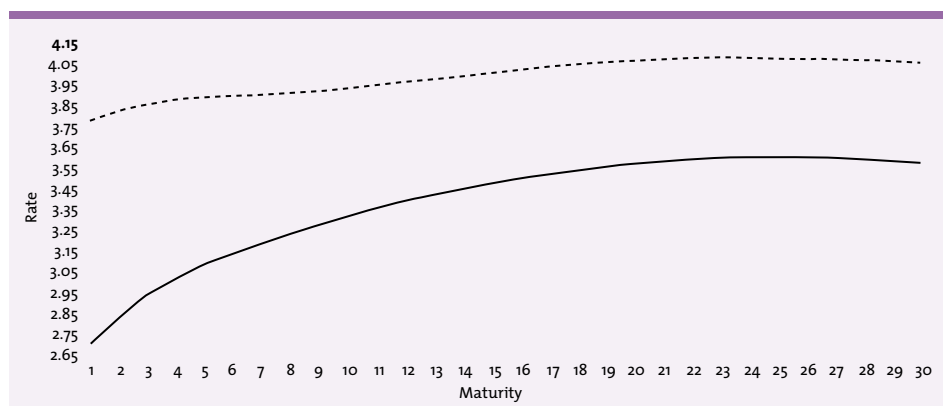
De overwogen positie op zakelijke waarden en de onderwogen positie op vastrentende waarden heeft sterk positief bijgedragen in 2006. Dit zogenaamde assetallocatie effect betrof 0,59% over de assets die F&C onder beheer heeft. Daarnaast was er sprake van een licht negatief selectie effect: -0,03%. Al met al werd er een outperformance behaald van 0,55% over de assets die F&C onder beheer had in 2006. Binnen de assetmix lieten Global Convertibles de diversificerende werking zien en behaalden een aanzienlijk absoluut rendement. Ditzelfde gold voor Indirect Vastgoed, waarbij tevens de benchmark werd verslagen.

In het verslagjaar werd het belang in aandelen Japan uitgebreid (tot 10%) ten laste van de aandelenregio's Nederland en Amerika. Ondanks de sterke outperformance stelde het absolute rendement van de aandelenregio Japan erg teleur. Ten opzichte van de behaalde rendementen in de aandelenregio's Nederland (18%) en Amerika (10%) heeft deze keuze van het fonds niet goed uitgedaan.

De vastrentende portefeuille behaalde een outperformance van 0,36%. Het absolute en relatieve rendement werd o.a. opgestuwd door het mooie rendement (9,5%) van de Emerging Markets Debt portefeuille. Vanwege de sterk gestegen marktrente hebben de assets Long Duration Bonds, Long Duration Credits en Inflation Linked Bonds in absolute zin negatief bijgedragen. De behaalde rendementen betroffen respectievelijk -2,7%, -1,1% en -1,8%. Tot slot werd er wederom een outperformance behaald voor Global Credits en High Yield, ondanks de moeilijke creditmarktomstandigheden. De absolute rendementen bedroegen respectievelijk 1,7% en 6,8%.

Iliquide portefeuille

De LDI pools zijn in 2006 in waarde gedaald door de stijgende rente (zie grafiek hieronder). Dit gebeurde deels in lijn met de waardedaling van de pensioenverplichtingen op marktwaarde in verband met het beperkt afgedekte renterisico. De hypotheekportefeuille liet een absoluut negatief rendement zien als gevolg van de gestegen rente, maar Direct Vastgoed rendeerd bijna 10%.

— Euro (Govt)-20M/2006-ParCpn-Semi   - - - Euro (Govt)-31M/2006-ParCpn-Semi

De Z-score over 2006

De performancetoets is een graadmeter voor de relatieve performance. Bij een underperformance (de performance van de beleggingsportefeuille blijft achter bij het rendement van de benchmark) ontstaat een negatieve performance. Outperformance vertaalt zich naar een positieve score. Over heel 2006 bedroeg de performance van het fonds 0,14. Naast de performance over een bepaald jaar wordt ook de gemiddelde performance over een periode van vijf jaar berekend. Dit is de zogenaamde Z-score. Een laag niveau van het vijfjaars gemiddelde heeft in potentie verstrekende gevolgen. Het is vooral problematisch indien dit gemiddelde onder de vastgestelde ondergrens van -1,28 valt. Bij de regeling aangesloten bedrijven hebben dan de mogelijkheid om het Bedrijfstakpensioenfonds te verlaten. De Z-score bedroeg -0,72.

Maatschappelijk verantwoord beleggen

Vanaf 1 januari 2005 wordt het fonds als belegger, geacht zich als actieve aandeelhouder op te stellen en hierover te rapporteren. Dit moet vanwege de “maatschappelijk verantwoord ondernemen code” opgesteld door de commissie Tabaksblad.

In het rapport van de commissie Tabaksblad worden de volgende bepalingen voor het fonds als blijk van goed gedrag opgegeven:

- Institutionele beleggers publiceren jaarlijks in ieder geval op hun website hun beleid ten aanzien van het uitoefenen van het stemrecht op aandelen die zij in beursgenoteerde ondernemingen houden of;
- Institutionele beleggers doen jaarlijks op hun website en/of in hun jaarverslag verslag van de uitvoering van hun beleid ten aanzien van het uitoefenen van het stemrecht in het betreffende boekjaar of;
- Institutionele beleggers brengen ten minste éénmaal per kwartaal op hun website verslag uit of en hoe zij als aandeelhouders hebben gestemd op de algemene vergaderingen van aandeelhouders.

Aangezien het fonds nog geen richtlijnen heeft opgesteld voor het Maatschappelijk Verantwoord Beleggen heeft zij gekozen voor de dienstverlening van F&C op dit gebied. Onderdeel van deze aanpak is een speciaal, actief programma gericht op de ondernemingen waarin wordt belegd. Deze ondernemingen worden systematisch benaderd over maatschappelijk verantwoord ondernemen, maatschappelijke, ethische en milieurisico's. Uitgangspunt hierbij is dat voor het welslagen van een onderneming maatschappelijke en ethische risico's, alsmede risico's op milieugebied, op de juiste manier

worden beheerst. Het fonds meent dat beheersing van deze risico's op termijn van wezenlijke invloed kunnen zijn op het behoud en het welzijn van de wereld naast een positieve invloed op de bedrijfsprestaties en –resultaten.

Als onderdeel van de dienstverlening zijn rapportageafspraken gemaakt met de vermogensbeheerder, aan de hand waarvan het fonds zich kan verantwoorden en kan voldoen aan de bepalingen van goed gedrag van de commissie Tabaksblad.

Risicobeheer

De in de balans opgenomen financiële instrumenten zijn beleggingen, vorderingen en schulden. Financiële instrumenten zijn opgenomen tegen actuele waarde, voor zover niet anders is aangegeven. De belangrijkste risico's zijn:

Marktrisico

Marktrisico is het risico dat de waarde van de zakelijke waarden (voornamelijk aandelen, commodities, private equity en vastgoed) verandert door veranderingen in de marktwaardering van deze waarden. Het structurele marktrisico wordt o.a. in kaart gebracht binnen een ALM-studie (Asset en Liability Management). Daarin wordt een zodanige beleggingsmix vastgesteld dat het marktrisico acceptabel is. Echter, de feitelijke assetmix mag binnen vastgestelde bandbreedtes afwijken van deze strategische beleggingsmix. Voor de beheersing van het marktrisico in samenhang met het renterisico wordt o.a. gebruik gemaakt van actieve weggingen van de diverse assetcategorieën waarbij tevens incidenteel gebruik gemaakt kan worden van derivaten.

Valutarisico

Valutarisico is het risico dat de waarde van de beleggingen verandert door veranderingen in valutakoersen. Het valutarisico wordt bij het fonds structureel afgedekt voor nagenoeg 100% voor vastrentende waarden en voor 50% voor zakelijke waarden, waarbij alleen voor de incurante valuta (bijvoorbeeld Hong Kong Dollar) een minimaal risico kan worden gelopen. Eind 2006 heeft het bestuur besloten om in 2007 ook de zakelijke waarden voor 100% af te dekken, zodat gesteld kan worden dat het fonds nagenoeg geen valutarisico meer heeft.

Renterisico

Het renterisico heeft betrekking op activa als obligaties en leningen op schuldbekentenis, maar het begrip kan ook toegepast worden op (nominale) verplichtingen. Sinds de bewustwording van de waardering van verplichtingen op marktwaarde (FTK), is het renterisico voor de totale financiële positie van het fonds veel explicieter zichtbaar geworden en speelt dit een dominante rol. In het beleggingshoofdstuk is te lezen dat het fonds dit risico middels LDI-pools grotendeels heeft afgedekt.

Kredietrisico

Het fonds neemt momenteel bewust beperkte kredietrisico's binnen bepaalde beleggingen. Het is de actieve beheerders daarom toegestaan om een deel van de portefeuille te beleggen in bijvoorbeeld Global Credits, High Yield Bedrijfsobligaties en Emerging Markets Debt. Voor deze beleggingen zijn specifieke restricties vastgesteld.

Belangrijke ontwikkelingen op pensioen- gebied in het jaar 2006

Goed Pensioenfonds Bestuur (Pension Fund Governance)

Op 16 december 2005 heeft de Stichting van de Arbeid (STAR) de “Principes voor Goed pensioenfondsbestuur” (hierna: de Principes) gepubliceerd. Deze Principes zijn per 1 januari 2007 verankerd in de Pensioenwet. De Principes hebben tot doel de kwaliteit, de zorgvuldigheid en de openheid van pensioenuitvoerders in Nederland op een hoger plan te brengen. Het gaat om zorgvuldig bestuur, intern toezicht, verantwoording, deskundigheid, openheid en communicatie. Uitgangspunt is dat een pensioenfondsbestuur helder voor ogen moet hebben waarvoor het verantwoordelijk is, hoe die verantwoordelijkheid wordt gedragen, hoe het interne toezicht is geregeld en hoe en aan wie verantwoording wordt afgelegd. Het bestuur van het fonds heeft in 2006 verder heeft nagedacht over dit onderwerp. Het was de bedoeling om dit in de november vergadering te bespreken, maar het is doorgeschoven naar de vergadering van januari 2007. In de toekomstparagraaf wordt hier nader op in gegaan.

Een nieuwe Pensioenwet

In het verslagjaar is de nieuwe Pensioenwet tot stand gekomen. Het van december 2005 daterende wetsvoorstel is in de loop van het jaar behandeld door de Eerste en Tweede Kamer en de wet is per 1 januari 2007 in werking getreden. De Pensioenwet heeft op onderdelen ingrijpende gevolgen voor pensioenregelingen en daarom is door middel van overgangsrecht bepaald dat veel artikelen pas een jaar later van kracht worden. Wel zijn met ingang van 1 januari 2007 het FTK en de bepalingen die te maken hebben met het bestuur van pensioenfondsen in werking getreden.

Uitgangspunt bij het ontwerpen van de Pensioenwet was een technische herziening en modernisering van de Pensioen- en spaarfondsenwet. In dat kader is de verdeling van de verantwoordelijkheden tussen de betrokken partijen verduidelijkt en is er een geheel nieuw financieel toetsingskader voor pensioenfondsen tot stand gekomen. Speciale aandacht is besteed aan transparantie van de pensioenen door voorschriften over voorlichting. In de uiteindelijke Pensioenwet zijn er daarnaast nog vrij veel beleidswijzigingen doorgevoerd die pas in een later stadium, gedurende de parlementaire behandeling, aan de orde kwamen. Dat betreft onder meer:

- een pensioenuitvoerder moet vanaf 1 januari 2008 aan elke deelnemer bij beëindiging van zijn deelname en bij pensionering de mogelijkheid bieden om een deel van zijn opgebouwde ouderdomspensioen in te ruilen voor nabestaandenpensioen;
- uitdrukkelijk is in de wet vastgelegd dat het recht op een pensioenuitkering niet meer kan verjaren zolang de gerechtigde nog in leven is;

Het “Tweede medezeggenschapsconvenant gepensioneerden” is ook verwerkt in de Pensioenwet. De Stichting van de Arbeid (STAR) en het Coördinatieorgaan Samenwerkende Ouderenorganisaties (CSO) hebben minister De Geus in een gezamenlijke brief d.d. 22 mei 2006 verzocht om in de Pensioenwet de aanbevelingen en afspraken uit het medezeggenschapsconvenant een wettelijke basis te geven. Voor Bpf'en bevat het medezeggenschapsconvenant de aanbeveling om op eigen initiatief een deelnemersraad op te richten. Vertegenwoordiging van gepensioneerden in het bestuur van een Bpf komt in het medezeggenschapsconvenant niet aan de orde. Minister De Geus heeft aan het verzoek van STAR en CSO gevolg gegeven waardoor de aanbevelingen uit het convenant nu als verplichting in de Pensioenwet zijn opgenomen. Daardoor is een Bpf sinds 1 januari 2007 wettelijk verplicht een deelnemersraad in te stellen. Voor het fonds heeft de implementatie van het medezeggenschapsconvenant als gevolg, dat de deelnemersraad- die tot nu toe slechts op papier bestond- in 2007 daadwerkelijk zal gaan functioneren. De deelnemersraad is op 30 maart 2007 voor het eerst bij elkaar

geweest. Er zijn momenteel nog twee vacatures in de deelnemersraad. Dit is bij de benoemende organisaties onder de aandacht gebracht en tevens was er in 2006 een oproep in de JIF (jaarlijks informatie formulier) geplaatst.

Effectentypisch gedragstoezicht

In het verslagjaar heeft de Autoriteit Financiële Markten (AFM) het fonds meegedeeld dat het naar de mening van de AFM niet langer in aanmerking komt voor een ontheffing van het effectentypisch gedragstoezicht (ETGT). Een gevolg daarvan zou zijn dat er voor de bestuurders strengere regels gaan gelden wat betreft privé effectentransacties. De ontheffing hangt af van het volume van de jaarlijkse effectentransacties. Als dat meer bedraagt dan € 20 miljoen dan vervalt de ontheffing. Het fonds heeft contact opgenomen met de AFM waarbij het bestuur heeft aangegeven van mening te zijn dat, rekening houdend met de wijze waarop het vermogensbeheer van het fonds is uitbesteed, de ontheffing van het fonds vooralsnog in stand kan blijven. Het bestuur is nog steeds in afwachting van een reactie van de AFM.

Overgangstermijn vrijwillige voortzetters is afgelopen per 1 juni 2006

Per 1 juni 2006 is het overgangsrecht van de Regeling taakafbakening pensioenfondsen afgelopen voor zover het vrijwillige voortzetters betreft. Op grond van taakafbakening mag na uitdiensttreding bij een aangesloten werkgever de deelname aan een pensioenfonds niet langer dan drie jaar vrijwillig worden voortgezet. Echter, als er sprake is van een loongerelateerde uitkering (vut, prepensioen, WW, WAO/WIA) en ook als de vrijwillige voortzetter in dienst is bij een werkgever en die werkgever draagt de premie af aan het pensioenfonds, geldt de driejaarstermijn niet.

Maar nu geldt er ook een uitzonderingssituatie voor zelfstandigen. Door een tijdens de parlementaire behandeling van de Pensioenwet ingediend amendement geldt voor hen vanaf 1 januari 2007 een verlengde termijn van tien jaar vrijwillige voortzetting. De tienjaarstermijn geldt alleen voor zelfstandigen die op 1 januari 2007 nog deelnemen in een pensioenregeling. Dit is overigens een wettelijk maximum en het fondsbestuur kan nog besluiten hier van af te wijken. Er is geen overgangsrecht gekomen voor zelfstandigen die hun deelneming aan de pensioenregeling kort geleden hebben beëindigd. Dat zijn betrekkelijk veel gevallen omdat het overgangsrecht betreffende taakafbakening toevallig net op 1 juni 2006 is afgelopen. Het gevolg is dat zelfstandigen die vanaf 1 juni 2006 niet meer in het fonds deelnemen, niet meer terug kunnen keren naar het fonds.

Wijzigingen in FVP regeling

In december van het verslagjaar heeft het bestuur van de Stichting Financiering Voortzetting Pensioenverzekering (FVP) bekendgemaakt dat de FVP-regeling nog een jaar langer zal blijven bestaan en nu per 1 januari 2009 zal worden stopgezet. Dat houdt in dat ook werknemers die tussen 1 januari 2008 en 1 januari 2009 in de WW terechtkomen, nog in aanmerking kunnen komen voor een FVP-bijdrage. Verlenging van de regeling werd mogelijk door goede beleggingsopbrengsten en minder WW-gevallen. Als altijd maakt het FVP wel het voorbehoud dat er geen harde garanties worden gegeven. Als het geld op is, dan houdt de regeling op.

Zorgverzekeringswet: op de pensioenen ingehouden premies

Per 1 januari 2006 is de nieuwe Zorgverzekeringswet (Zvw) in werking getreden. Dat heeft gevolgen gehad voor de pensioenuitkeringen van het fonds omdat daar de inkomensafhankelijke bijdrage Zvw op moet worden ingehouden. Gevolgen voor de netto-uitkeringen traden vooral op bij de uitkeringen waarop tot dan toe geen ziekenfondspremie werd ingehouden. Bijkomend probleem is dat bij samenloop van pensioenen voor beoordeling van de maximaal in te houden premie elke pensioenuitvoerder afzonderlijk het maximum moet hanteren. Voor gepensioneerden die uitkeringen ontvangen van meerdere pensioenregelingen bestaat daardoor de kans dat teveel inkomensafhankelijke bijdrage wordt ingehouden. In eerste instantie zou de Belastingdienst het teveel aan ingehouden premie pas in 2007 terugstorten bij de verwerking van de aangiften inkomstenbelasting 2006. De Tweede Kamer vond dat echter niet acceptabel en na herhaaldelijk aandringen heeft minister Hoogervorst de Tweede

Kamer toegezegd dat hij zijn best zal doen ervoor te zorgen dat gepensioneerden hun teveel betaalde zorgpremie eerder terugkrijgen.

In het bijzonder voor de in het buitenland wonende gepensioneerden had de invoering van de Zorgverzekeringswet grote gevolgen. Nadat in een kort geding de rechter heeft uitgesproken dat de zorgpremies moesten worden aangepast afhankelijk van het land waar de gepensioneerde woont, heeft minister Hoogervorst op 29 mei 2006 aparte woonlandfactoren vastgesteld. De woonlandfactoren zijn met terugwerkende kracht tot 1 januari 2006 ingevoerd.

In opdracht van het College voor Zorgverzekeringen (CVZ) houdt het fonds vanaf mei de zorgpremies in op uitkeringen naar het buitenland. CVZ geeft daarbij op individueel niveau aan welke premies moeten worden ingehouden. Bij de hoogte van de in te houden premies houdt CVZ nog geen rekening met de woonlandfactoren. Maar indirect wordt er wel al rekening mee gehouden: CVZ berekent per individu of de verschuldigde premies over het gehele jaar al zijn ingehouden, en houdt daarbij rekening met de woonlandfactor. Als het jaarmaximum is bereikt geeft CVZ aan het pensioenfonds door dat de inhouding van zorgpremies op de betreffende pensioenuitkering weer moet worden stopgezet. Eventueel te veel ingehouden premies worden nog dit jaar door CVZ met de gepensioneerden verrekend.

Implementatie wetgeving Europese pensioenrichtlijn in Pensioen- en spaarfondsenwet

De Eerste Kamer heeft op 17 januari 2006 ingestemd met de implementatiewet betreffende de Europese Pensioenrichtlijn (richtlijn 2003/41/EG). Hierdoor wordt de Pensioen- en spaarfondsenwet aangepast aan de voorschriften uit de richtlijn. De wetswijziging heeft als voornaamste gevolg dat pensioenfondsen over een aantal specifieke onderwerpen desgevraagd aanvullende informatie moeten verstrekken aan deelnemers, gewezen deelnemers, gepensioneerden en hun pensioengerechtigde nagelaten betrekkingen. Dat betreft bijvoorbeeld de verklaring op het gebied van de beleggingsbeginselen van het fonds die het fonds op verzoek van belanghebbenden moet kunnen overleggen. Het fonds wil dit meenemen in haar communicatiebeleid.

Invoering WIA

Per 1 januari 2006 is een nieuw stelsel van wettelijke arbeidsongeschiktheidsverzekeringen ingevoerd. Het nieuwe stelsel bestaat uit een inkomensvoorziening voor volledig arbeidsongeschikten (de IVA) en een regeling werkhervatting voor gedeeltelijk arbeidsongeschikten (de WGA). De naam van de overkoepelende wet is "Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen" (WIA). De regeling van het fonds is in 2006 aangepast aan de WIA-wetgeving.

Toekomstparagraaf

Vooruitblik op de beleggingen in 2007

De Amerikaanse economische groei zal blijven verzwakken. Dit is onder andere te zien aan de ontwikkelingen op de huizenmarkt en de consumenten uitgaven. De arbeidsmarkt gaat wel goed en zal wat opvangen en de angst voor een hoge inflatie zal ook wat afnemen.

Binnen de Eurozone zal de verwachte groei mogelijk minder zijn dan in 2006. Dit is onder andere een gevolg van een sterker wordende euro. Daarnaast zal het minder goed gaan met de economische groei onder invloed van Amerika en Azië en de verhoging van de BTW in Duitsland met 3%. Ook wordt verwacht dat het strengere beleid van de Europese Centrale Bank invloed zal hebben op de economische groei.

De Japanse economie laat naar verwachting, ondanks minder sterke economische indicatoren, een stabiele groei zien. Zowel de bedrijfswinsten, de inflatie en de investeringen in het bedrijfsleven laten gunstige ontwikkelingen zien. De Japanse markt is echter nog steeds sterk export afhankelijk en wellicht zal een verzwakkende Amerikaanse groei een negatieve invloed hebben. Het is aannemelijk dat de Japanse centrale Bank de rente zal verhogen in 2007 vanwege de doorgaande economische groei.

Het is goed mogelijk dat de verzwakking van de dollar ten opzichte van de euro doorzet in 2007. Naast het verschil in de ontwikkeling van de economische groei in beide regio's zal de euro waarschijnlijk ook gesteund worden door verdere rente verhogingen. Tevens wordt niet verwacht dat de verhouding tussen de euro en de yen sterk zal wijzigen.

Na de scherpe terugval van begin maart 2007 lijken de aandelenmarkten enigszins te bedaren. De koersen zijn weer wat stabielier en in de belangrijkste indexen begint zich voorzichtig een opwaartse ontwikkeling af te tekenen. Werd eerst nog koortsachtig gezocht naar de aanleiding voor de forse koersdalingen, inmiddels is de 'carry trade' niet meer de grote boosdoener maar ligt het zwaartepunt onmiskenbaar bij de Amerikaanse markt voor kwalitatief minder goede hypotheeknemers (de subprime-markt).

Er bestaat weinig twijfel dat de subprime-crisis een ernstig probleem is voor de Verenigde Staten. Voor economen is de vraag vooral of het probleem in de hand kan worden gehouden of dat een forse neergang van de Amerikaanse economie zal volgen. De vooruitzichten voor de Amerikaanse huizenmarkt, die het dieptepunt bijna voorbij leek, zijn inmiddels duidelijk verslechterd: nieuwbouw en huizenprijzen zullen naar verwachting nog verder wegzakken. De angst bestaat dat de ellende in de huizenmarkt de Amerikaanse economie als geheel in een recessie zal storten. Onder invloed van de directe en indirecte druk van subprime-wanbetalingen scherpen financiële instellingen hun financieringsvoorwaarden aan. De beschikbaarheid van krediet loopt hierdoor gevaar, wat eveneens nadelig is voor de economische groei.

In het 1e kwartaal van 2007 rendeerde de portefeuille 2,44% (exclusief Direct Vastgoed, Hypotheken en LDI). Dit betekende een outperformance ten opzichte van de benchmark van 2 basispunten. De portefeuille inclusief Direct Vastgoed, Hypotheken en LDI rendeerde 1,67%, een outperformance van 4 basispunten. Per saldo is er dit kwartaal ruim 10,2 miljoen euro ontvangen binnen de beleggingsportefeuille.

De FTK bepaling dat het fonds een hersteltermijn heeft van drie jaar bij een dekking onder de 105% zal in de praktijk grote gevolgen hebben. In de 1e helft van 2007 wordt een ALM-studie uitgevoerd n.a.v. het FTK en dit zal mogelijk leiden tot een heroverweging van het beleggings-, premie- en toeslagenbeleid.

Transparantie

Het bestuur is bereid om aan belanghebbenden op heldere wijze te laten zien hoe het omgaat met zijn rol als bestuur en invulling geeft aan begrippen als goed bestuur, verantwoording en intern toezicht. Het bestuur maakt hiervan een beschrijving en zal deze plaatsen op de website van het fonds. In de beschrijving is opgenomen waar de (gewezen) deelnemers, werkgevers en gepensioneerden de statuten en reglementen kunnen verkrijgen, evenals de jaarverslagen en andere relevante documenten.

Informatievoorschriften Pensioenwet

De Pensioenwet bevat veel voorschriften over de informatieverstrekking aan allerlei belanghebbenden bij de pensioenregeling. Het fonds heeft tot 1 januari 2008 de tijd om er voor zorg te dragen dat de communicatie-uitingen aan de voorwaarden voldoen. Het bestuur beoordeelt in hoeverre aanpassingen nodig zijn om aan de voorschriften te voldoen. Dit is in eerste instantie gedelegeerd aan de communicatiecommissie, die op 10 april 2007 voor het eerst vergaderd heeft.

Een nieuwe Wet Financieel Toezicht

Per 1 januari 2007 is de Wet Financieel Toezicht (WFT) in werking getreden. De WFT is een kaderwet waarin het gehele spectrum van toezichtwetgeving op financiële instellingen is opgenomen. Zowel het prudentiële toezicht uitgeoefend door DNB, als het gedragstoezicht uitgeoefend door de AFM. In de WFT is veel bestaande wetgeving geïncorporeerd. Daarbij is de oude wetgeving ingetrokken en daaronder zijn ook wetten waarmee pensioenfondsen te maken hadden. Dat zijn bijvoorbeeld de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 (WTV 1993) en de Wet Financiële Dienstverlening (WFD).

Een pensioenfonds heeft op sommige punten te maken met de WFT. Dat betreft bijvoorbeeld de bepalingen inzake het effectentypisch gedragstoezicht. Ook krijgen pensioenfondsen te maken met voorschriften die in de Code Tabaksblad zijn opgenomen voor institutionele beleggers. De naleving van deze voorschriften is nu verankerd in de WFT en van toepassing verklaard op alle institutionele beleggers, waartoe pensioenfondsen expliciet worden gerekend. Gevolg is dat het fonds voor boekjaren vanaf 1 januari 2007 moet aangeven in hoeverre het fonds de voorschriften (principes en best practice bepalingen) naleeft, of gemotiveerd uiteenzet waarom het van naleving afziet. De voorschriften voor institutionele beleggers betreffen met name het al dan niet uitoefenen van het stemrecht op aandelen die tot de handel op een markt in financiële instrumenten zijn toegelaten.

Het fonds neemt deel aan het uitoefenen van het stemrecht op aandelen via de vermogensbeheerder F&C Netherlands. F&C behartigt de belangen van het fonds bij de ondernemingen waarvan het fonds aandeelhouder is en spreekt de directies van de ondernemingen actief aan als zij reden tot zorg zien. Dit betekent ook dat F&C van de betreffende ondernemingen volledige openheid verwacht, zodat F&C weet wat er met het belegde kapitaal gebeurt.

Goed Pensioenfonds Bestuur (Pension Fund Governance)

In januari 2007 heeft het bestuur een speciale vergadering aan dit onderwerp gewijd. Het bestuur onderschrijft de Principes voor Goed Pensioenfondsbestuur en zal deze Principes naleven. Het bestuur heeft plannen gemaakt op de volgende gebieden:

Zorgvuldig bestuur

Het bestuur streeft als eindverantwoordelijk uitvoerder van de door de sociale partners overeengekomen pensioenregeling naar een optimale kwaliteit, zorgvuldigheid en openheid met betrekking tot die uitvoering. Het fonds heeft er voor gekozen om de uitvoering van het pensioen- en vermogensbeheer, de beleidsvoorbereiding hiervoor en de ondersteuning van het bestuur uit te besteden aan PVF Nederland NV en het vermogensbeheer aan F&C Netherlands en Achmea Vastgoed. Het bestuur laat zich bijstaan door een externe adviseur op actuariële gebied. Juridisch laat het bestuur zich bijstaan door de juridische afdeling van PVF. Het bestuur blijft evenwel te allen tijde eindverantwoordelijk voor alle activiteiten van het fonds en houdt dan ook toezicht op zijn adviseurs.

Uitoefening stemrecht aandelen

De vermogensbeheerder oefent het stemrecht uit namens het fonds.

Gedragscode / compliance

Het fonds heeft al langere tijd een gedragscode waarin de regels en richtlijnen voor bestuursleden en andere door het fonds aan te wijzen betrokkenen zijn opgenomen ter voorkoming van conflicten tussen belangen van het fonds en de privé-belangen van betrokkenen en ter voorkoming van het gebruik maken van vertrouwelijke informatie van het fonds voor privé-doeleinden. Het uitgangspunt daarbij is om transparantie te bevorderen en ervoor te zorgen dat alle betrokkenen, ook voor hun eigen bescherming, duidelijk weten wat wel en wat niet geoorloofd is. De naleving van de gedragscode wordt gecontroleerd door de compliance officer.

Intern toezicht

Voor de inrichting van het intern toezicht heeft het bestuur gekozen voor intern toezicht door een visitatiecommissie. Deze commissie bestaat uit drie leden die door het bestuur worden benoemd. Leden van de visitatiecommissie hebben verder geen banden met het pensioenfonds. De visitatiecommissie als collectief heeft een deskundigheid die ten minste vergelijkbaar is met die door DNB wordt verlangd van het bestuur als collectief. De visitatiecommissie overlegt ten minste één keer per drie jaar met zo mogelijk het voltallige bestuur. De visitatiecommissie kan het bestuur van het fonds vragen frequenter dan éénmaal per drie jaar te overleggen en andersom. De visitatiecommissie rapporteert schriftelijk aan het bestuur van het fonds. Aan PVF is gevraagd de markt te verkennen en om offertes op te vragen van visitatiecommissies.

Deskundigheid bestuur

Het bestuur heeft een deskundigheidsplan opgesteld. Dat plan is zodanig dat het bestuur als collectief over de vereiste deskundigheid beschikt. Bij elke mutatie in het bestuur gaat het bestuur na of die deskundigheid nog steeds aanwezig is. Ten minste éénmaal per jaar houdt het bestuur een studiedag (in 2007 zelfs meerdere) en gaat het bestuur na of het bestuur als collectief actuele ontwikkelingen op pensioengebied in voldoende mate volgt.

Verantwoording

Het bestuur stelt een verantwoordingsorgaan in, waarin de deelnemers, de gepensioneerden en aangesloten werkgevers zijn vertegenwoordigd. Het verantwoordingsorgaan bestaat uit drie vertegenwoordigers (van iedere groepering één). Het bestuur zal de inrichting (onder meer samenstelling en stemverhouding) en de bevoegdheden van het verantwoordingsorgaan vastleggen in de statuten van het fonds. Verder zal het bestuur een reglement voor het verantwoordingsorgaan opstellen en publiceren op de website van het fonds.

Transparantie, openheid en communicatie

Het bestuur informeert de aangesloten werkgevers, de deelnemers en de gepensioneerden ten minste tweemaal per jaar schriftelijk over algemene zaken die het fonds betreffen. Het gaat hierbij ondermeer over ontwikkelingen in de pensioenregeling, het premie-, beleggings- en toeslagenbeleid. Geïnteresseerden kunnen het jaarverslag, de statuten en de reglementen van het fonds bij het secretariaat van het fonds opvragen.

Transparantie / heldere en eenduidige communicatie

De Pensioenwet bevat veel voorschriften over de informatieverstrekking aan belanghebbenden bij de pensioenregeling. Pensioenuitvoerders krijgen tot 1 januari 2008 de tijd om er voor zorg te dragen dat de communicatieuitingen aan de voorwaarden voldoen. Het bestuur gaat in de loop van 2007 beoordelen in hoeverre de huidige communicatie-uitingen van het fonds voldoen aan de Pensioenwet en welke aanpassingen nodig zijn. Eventuele aanpassingen zullen uiterlijk 1 januari 2008 zijn doorgevoerd. Hiervoor heeft het bestuur een speciale commissie in het leven geroepen.

50- Jarig bestaan van het fonds

In 2007 bestaat het fonds 50 jaar. Het bestuur zal hier op gepaste wijze aandacht aan geven.

Gebeurtenissen na balansdatum

Het Ministerie van Financiën heeft haar fiat gegeven aan het besluit van bestuur om het resterende prepensioengeld te herverdelen naar het VUT-fonds. Zij heeft aangegeven dat de overdracht zonder heffing van schenkingsrecht kan plaatsvinden. Als voorwaarde geldt hierbij dat een eventueel vermogensoverschot c.q. de uitkering bij liquidatie van het VUT-fonds (bij afloop van de regeling in 2014) moet worden aangewend voor de vervroeging van het ouderdomspensioen van de deelnemers in deze bedrijfstak.

Resultaat boekjaar ouderdomspensioenregeling

De rekening van baten en lasten laat een positief saldo zien van € 35.429.000,-.
Hieronder wordt het resultaat in 2006 onderscheiden naar de verschillende bronnen:

Bedragen x € 1.000,-	2006	2005
Resultaat op intrest	23.150	37.858
Resultaat op premies, sterfte en overige technische grondslagen	6.231	2.806
Premiekorting (bestuursbesluit) ¹	0	(38)
Indexatie	(4.804)	(1)
Wijziging actuariële grondslagen (rekenrente) ²	10.281	(10.281)
Overige resultaten	571	510
Resultaat totaal	35.429	30.854
Saldo boekjaar	35.429	30.854
Het saldo boekjaar is als volgt verdeeld:		
Algemene reserve	32.253	14.855
Weerstandsreserve	3.176	15.999

1. Er is door het bestuur in 2006 noch in 2005 geen premiekorting verleend. Het bedrag in 2005 is een correctie op 2004.
2. Als rekenrente wordt de marktrente gehanteerd. De marktrente komt overeen met de rentetermijnstructuur ultimo boekjaar zoals deze door DNB is gepubliceerd. In verband met de Actuariële Principes voor Pensioenfondsen bedraagt de te hanteren rekenrente maximaal 4%. Omdat de DNB heeft gepubliceerd, dat de RTS ultimo 2006 boven 4% ligt, wordt er dit jaar met het maximum van 4% gerekend. Vorig jaar (2005) werd een rekenrente van 3,75% gehanteerd ten opzichte van 4% in 2004. Dit leidde tot een negatief resultaat bij "wijziging actuariële grondslagen" van € 10.281.000. Doordat nu opnieuw een rekenrente van 4% wordt gehanteerd, wordt ditzelfde bedrag nu als positief resultaat verantwoord.

Stand van de voorzieningen en de reserves ouderdomspensioenregeling

Het verloop van de voorzieningen en reserves is als volgt weer te geven:

	2006	2005
Voorziening pensioenverplichtingen (bedragen x € 1.000,-)		
Stand eind vorig boekjaar	234.696	213.451
Normale vermeerdering ³	15.776	10.963
Vermeerdering wegens omrekening naar markttrente	(10.281)	10.281
Indexering pensioenen	4.804	1
Verhoging premievrijstelling	0	0
	244.995	234.696
Weerstandsreserve (bedragen x € 1.000,-)		
Stand eind vorig boekjaar	72.383	56.384
Deel van het saldo boekjaar	3.176	15.999
Stand einde boekjaar	75.559	72.383
De weerstandsreserve wordt onderverdeeld in vier delen, te weten		
Beleggingsbuffer zakelijke waarden	52.090	49.900
Beleggingsbuffer vastrentende waarden	11.219	10.748
Reserve algemene risico's	12.250	11.735
Reserve toekomstig premietekort	0	0
Totaal	75.559	72.383
De weerstandsreserve bedraagt 30,8 % van de voorziening pensioenverplichtingen.		
Algemene reserve (bedragen x € 1.000,-)		
Stand eind vorig boekjaar	39.777	24.922
Deel van het saldo boekjaar ⁴	32.253	14.855
Stand einde boekjaar	72.030	39.777

De algemene reserve bedraagt 29,4 % van de voorziening pensioenverplichtingen.
De dekkinggraad van het fonds bedraagt 160,2 % o.b.v. APP.

3. De normale vermeerdering van de VPV bestaat uit interest, premiemarge, premievrijstelling AO en mutaties en diversen (zoals waardeoverdrachten, verwachte uitkeringen en afkoop).

4. Door goede beleggingsresultaten en de hogere premie-inkomsten (door de nieuwe pensioenregeling, waar inmiddels één jaar opbouw heeft plaatsgevonden) zijn de reserves toegenomen. De weerstandsreserve is door de geringe mate in toename van de VPV slechts weinig toegenomen. De rest van het saldo boekjaar wordt dan bij de algemene reserve gevoegd.

Kerncijfers Prepensioen

	2006	2005
Ondernemingen en deelnemers (aantallen)		
Aangesloten ondernemingen ¹	234	234
Deelnemers	0	6.705
Gewezen deelnemers	7.577	750
Premies (bedragen x € 1.000,-)		
Premies	0	15.209
Premies voorgaande jaren	207	0
Beleggingen (bedragen x € 1.000,-)		
Belegd vermogen (actuele waarde)	14.655	16.898
Opbrengst uit vermogen ²	260	302
Performance ³	1,9	2,0
Reserves en voorziening (bedragen x € 1.000,-)		
Voorziening pensioenverplichtingen	9.538	10.950
Algemene reserve	3.851	1.927
Weerstandsreserve	1.590	1.825
Dekkingsgraad (%) ⁴		
Dekkingsgraad volgens de Actuariële Principes Pensioenfondsen	157,0	134,3
Resultaat (bedragen x € 1.000,-)		
Resultaat boekjaar	1.689	3.752

¹ Het aantal ondernemingen in 2005 was in het vorige jaarverslag onjuist, maar is nu correct.

² Inclusief kosten toegerekend aan beleggingen.

³ Performance berekend conform methodiek van vermogensbeheerder

⁴ De dekkingsgraad van een pensioenfonds geeft aan de mate waarin het belegd vermogen (tegen actuele waarde) toereikend is voor het nakomen van de verplichtingen. Bij de vaststelling van de dekkingsgraad volgens de Actuariële Principes Pensioenfondsen wordt het belegd vermogen vastgesteld onder aftrek van de weerstandsreserve. In 2006 is de dekkingsgraad op basis van 4% rekenrente berekend (in 2005: 3%), vanwege de fusie met het Bedrijfstakpensioenfonds voor de Betonproductenindustrie. De DNB heeft toestemming gegeven voor het hanteren van deze rekenrente.

Bestuursverslag Prepensioen

Het bestuur kwam gedurende het verslagjaar vier maal in vergadering bijeen, te weten op 16 maart, 8 juni, 14 september en 22 december 2006. In dit hoofdstuk worden de belangrijkste besluiten van het bestuur kort weergegeven.

In het verslagjaar heeft verder een speciale commissie, bestaande uit twee bestuursleden van het fonds en twee bestuursleden van de Stichting Bedrijfstakpensioenfondsen voor de Betonproductenindustrie (Bpf), zich bezig gehouden met de beëindiging van het fonds. Deze commissie is bij elkaar gekomen op 28 augustus, 8 september, 21 september, 26 oktober en 21 november. Dit heeft er toe geleid dat het fonds per 31 december 2006 formeel een juridische fusie is aangegaan met het Bpf. Het onderhavige verslag is tevens het laatste verslag van het Prepensioenfondsen. Door de fusie met het Bpf is een afzonderlijk liquidatieverslag niet meer aan de orde.

De beide besturen (van prepensioenen en Bpf) hebben besloten dat de prepensioenverplichtingen tegen een dekkingsgraad van 105% o.b.v. 4% rekenrente, zullen worden ingebracht op de balans van het Bpf en het overschot van het prepensioengeld (circa 5 miljoen euro) zal worden herverdeeld naar het VUT-fonds. De reden hiervoor is dat de VUT- en prepensioenpremie als een gezamenlijke premie is geheven en achteraf is gebleken dat een te groot deel van de premie aan het prepensioenfondsen is toebedeeld. Dit wordt nu gecorrigeerd. Het bestuur is van mening dat dit geen schenking betreft en heeft dit ook aan de relevante overheidsinstellingen gemeld: het Ministerie van Financiën heeft inmiddels laten weten akkoord te zijn met dit standpunt. De fusie is verder afgestemd met DNB en de fiscus.

Beleggingsbeleid prepensioenen

De enige wijziging die in het verslagjaar is doorgevoerd betreft een verhoging van het percentage Geldmarktfonds obligaties tot 80% en een verlaging van het normpercentage voor Korte Obligaties tot 20%.

De ontwikkeling van het beleggingsbeleid zal later in dit verslag worden toegelicht.

Premie prepensioenen

Omdat de regeling formeel is beëindigd per 1 januari 2006, is er in het verslagjaar geen premie meer geheven.

Vaststelling indexatiepercentage prepensioenen per 1 januari 2007

Aangezien er in de referentieperiode (oktober tot oktober) een structurele loonsverhoging is geweest van 2%, heeft het bestuur in 2006 besloten om per 1 januari 2007 de opgebouwde prepensioenaanspraken te verhogen met eenzelfde percentage. Daar vrijwel alle deelnemers ermee ingestemd hebben dat hun rechten per 1 januari 2006 worden omgezet in ouderdomspensioenen, zijn er nog maar een zeer beperkt aantal met prepensioenaanspraken, namelijk twee. De rechten die zijn omgezet in ouderdomspensioenen worden verhoogd met 2% per 1 januari 2007.

Bestedingsdoel/activiteiten prepensioenregeling

De uitgaven van de regeling, zoals opgenomen in de rekening van baten en lasten, voldoen aan het bestedingsdoel en activiteiten van het fonds. Het doel van de stichting is om aan werknemers, die van de in de collectieve arbeidsovereenkomst inzake de prepensioenregeling geboden mogelijkheid om vervoegd uit het arbeidsproces te treden gebruik maken, de daarvoor bij reglement vast te stellen uitkeringen te doen. Zoals al gememoreerd onder het kopje "vaststelling indexatiepercentage per 1 januari 2007" betreft dit nog maar een zeer beperkte groep.

Vooruitblik 2007 prepensioenen

Alle beslissingen aangaande de prepensioenregeling zullen vanaf 1 januari 2007 worden genomen door het bestuur van het bedrijfstakpensioenfondsen. In 2007 heeft een overdracht van beleggingen (circa € 10 miljoen) conform het mandaat van het voormalige prepensioenfondsen naar beleggingen conform het mandaat van het bedrijfstakpensioenfondsen plaatsgevonden. Dit is nog een

voortvloei uit de fusie met het prepensioenfonds.

Pensioenregeling Prepensioen

De deelneming geeft aanspraak op tijdelijk vervroegd ouderdomspensioen voor de deelnemer of gewezen deelnemer, hierna te noemen: prepensioen.

Het prepensioen gaat in op de prepensioendatum en het eindigt op de pensioendatum dan wel eerder op de laatste dag van de maand, waarin de geprepensioneerde overlijdt. Bij overlijden van de deelnemer of gewezen deelnemer vóór de ingang van het prepensioen vervallen de aanspraken op prepensioen. Er werd tot en met 31 december 2005 jaarlijks 2% van de prepensioengrondslag over de deelnemingsperiode opgebouwd. De prepensioengrondslag is gelijk aan het op een hele euro naar boven afgeronde loon, met een maximum en herleid tot een jaarbedrag (vaste loon). Deze prepensioengrondslag is gemaximeerd tot 1,5 x 261 maal het bedrag bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de Coördinatiewet Sociale Verzekering, zoals dit bedrag, al dan niet met toepassing van artikel 9a van die wet, per de eerste januari van het kalenderjaar is vastgesteld.

Omvang van de Prepensioenregeling

Pensioenen en éénmalige uitkeringen:

Er zijn sinds de start van het fonds nog geen uitkeringen door het fonds gedaan.

Deelnemers

Het aantal (gewezen) deelnemers bedroeg op 31 december 2006 als volgt.

Deelnemers	0
Gewezen deelnemers met premievrije rechten	7.577

Er resteren 2 deelnemers die niet met de conversie van hun prepensioenrechten naar ouderdomspensioenen hebben ingestemd.

Aangesloten werkgevers

Het aantal aangesloten werkgevers bedraagt op 31 december 2006: 234.

Premie

De premie die in het verslagjaar ten gunste van het fonds werd vastgesteld bedroeg in totaal circa € 0,2 miljoen. Dit betreft een correctie op 2005, aangezien er in 2006 feitelijk geen nieuwe premies zijn geheven.

Beleggingen prepensioen

Beleggingsbeleid

De strategische weging voor vastrentende waarden in de op lange termijn wenselijk geachte optimale portefeuille is door het bestuur vastgesteld op 100%.

De normportefeuille is de portefeuille die op korte termijn (een verslagjaar) wenselijk wordt geacht en op grond van de verwachtingen voor beleggingssectoren kan afwijken van de strategische portefeuille.

De normportefeuille was gebaseerd op de ontwikkelingen van de Prepensioenregeling. Hierdoor was er sprake van een korte beleggingshorizon waardoor er weinig tot geen risico kon worden genomen. Dit heeft geresulteerd in een relatief veilige assetmix van Geldmarkt en Kort Vastrentende waarden.

Gezien de eindigheid van deze Prepensioenregeling, welke effectief werd per 31 december 2006, had het bestuur in het verslagjaar reeds besloten om het percentage Geldmarktfonds obligaties te verhogen tot 80% en het normpercentage voor Korte Obligaties te verlagen tot 20%.

Performance van de beleggingsportefeuille

De performance van de totale portefeuille bedroeg in 2006 1,91%. De benchmark performance (rendement van de normportefeuille) bedroeg 2,13%.

Vooruitblik 2007

Het prepensioenfonds is per 31 december 2006 gefuseerd met de Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Betonproductenindustrie. De beleggingsmandaten van beide fondsen zijn wezenlijk anders. In de loop van 2007 zal het geld wat belegd is conform het mandaat van het prepensioenfonds worden overgeheveld naar andere beleggingspools, conform het mandaat van het Bpf. Een deel van het geld zal worden herverdeeld naar het VUT-fonds, het Ministerie van Financiën heeft hier al zijn fiat aan verleend.

Resultaat boekjaar prepensioenregeling

De rekening van baten en lasten laat een positief saldo zien van € 1.689.000,-.
Hieronder wordt het resultaat in 2006 onderscheiden naar de verschillende bronnen:

Bedragen x € 1.000,-	2006	2005
Resultaat op intrest	(99)	88
Resultaat op premies, sterfte en overige technische grondslagen	(168)	6.570
Premiekorting (bestuursbesluit) ¹	(37)	(2.730)
Indexatie	(187)	0
Grondslag		
Overige resultaten	126	(176)
Wijziging actuariële grondslagen (rekenrente) ²	2.054	0
Resultaat totaal	1.689	3.752
Saldo boekjaar	1.689	3.752
Het saldo boekjaar is als volgt verdeeld:		
Algemene reserve	1.924	1.927
Weerstandreserve	(235)	1.825

1. Het bestuur had in 2005 een premiekorting verleend van 0,7%, waardoor de vastgestelde premie werd verlaagd van 4,6% naar 3,7%. Het bedrag in 2006 is boekhoudkundige correctie.
2. De rekenrente is gewijzigd van 3% naar 4%.

Stand van de voorzieningen en de reserves prepensioenregeling

Het verloop van de voorzieningen en reserves is als volgt weer te geven:

	2006	2005
Voorziening pensioenverplichtingen (bedragen x € 1.000,-)		
Stand eind vorig boekjaar	10.950	0
Normale vermeerdering ²	455	10.950
Mutatie wegens wijziging grondslagen	(2.054)	0
Indexering pensioenen	187	0
Verhoging premievrijstelling	0	0
	<u>9.538</u>	<u>10.950</u>
Weerstandsreserve (bedragen x € 1.000,-)		
Stand eind vorig boekjaar	1.825	0
Deel van het saldo boekjaar	(235)	1.825
Stand einde boekjaar	<u>1.590</u>	<u>1.825</u>
Waarvan		
Beleggingsbuffer vastrentende waarden	1.113	1.277
Reserve algemene risico's	477	548
De weerstandsreserve bedraagt 16,7 % van de voorziening pensioenverplichtingen.		
Algemene reserve (bedragen x € 1.000,-)		
Stand eind vorig boekjaar ³	1.927	0
Deel van het saldo boekjaar	1.924	1.927
Stand einde boekjaar	<u>3.851</u>	<u>1.927</u>

De algemene reserve bedraagt 40,4 % van de voorziening pensioenverplichtingen.

De dekkinggraad van het fonds bedraagt 157,1 % o.b.v. APP.

3. De normale vermeerdering van de VPV bestaat uit intrest en premiemarge.

4. De algemene reserve is dit jaar gestegen. Dit komt doordat de weerstandsreserve door de daling van de VPV is afgenomen. De rest van het saldo boekjaar wordt dan bij de algemene reserve gevoegd.

Resultaat boekjaar (na fusie)

De rekening van baten en lasten laat een positief saldo zien van € 37.118.000,-. Hieronder wordt het resultaat in 2006 onderscheiden naar de verschillende bronnen:

Bedragen x € 1.000,-	2006	2005
Resultaat op intrest	23.051	37.946
Resultaat op premies, sterfte en overige technische grondslagen	6.063	9.376
Premiekorting (bestuursbesluit) ¹	(37)	(2.768)
Indexatie	(4.991)	(1)
Wijziging actuariële grondslagen (rekenrente) ²	12.335	(10.281)
Overige resultaten	697	334
Resultaat totaal	37.118	34.606
Saldo boekjaar	37.118	34.606
Het saldo boekjaar is als volgt verdeeld:		
Algemene reserve	27.861	16.782
Weerstandsreserve	4.293	17.824
Overdracht naar VUT fonds	4.964	

1. Het bestuur had in 2005 een premiekorting verleend van 0,7% op de prepensioenpremie, waardoor de vastgestelde premie werd verlaagd van 4,6% naar 3,7%. Het bedrag in 2006 is boekhoudkundige correctie. Voor het ouderdomspensioen is er door het bestuur in 2006 noch in 2005 een premiekorting verleend. Het bedrag in 2005 is een correctie op 2004.

2. Als rekenrente wordt de marktrente gehanteerd. De marktrente komt overeen met de rentetermijnstructuur ultimo boekjaar zoals deze door DNB is gepubliceerd. In verband met de Actuariële Principes voor Pensioenfondsen bedraagt de te hanteren rekenrente maximaal 4%. Omdat de DNB heeft gepubliceerd, dat de RTS ultimo 2006 boven 4% ligt, wordt er dit jaar met het maximum van 4% gerekend. Bovendien is bij het Prepensioen de rekenrente gewijzigd van 3% naar 4%.

Stand van de voorzieningen en de reserves (na fusie)

Het verloop van de voorzieningen en reserves is als volgt weer te geven:

	2006	2005
Voorziening pensioenverplichtingen (bedragen x € 1.000,-)		
Stand eind vorig boekjaar	245.646	213.451
Normale vermeerdering ³	16.231	21.913
Vermeerdering wegens omrekening naar marktrente	(12.335)	10.281
Indexering pensioenen	4.991	1
Verhoging premievrijstelling	0	0
	254.533	245.646

Weerstandsreserve (bedragen x € 1.000,-)		
Stand eind vorig boekjaar	74.208	56.384
Deel van het saldo boekjaar	4.293	17.824
Stand einde boekjaar	78.501	74.208

De weerstandsreserve kan worden onderverdeeld in vier delen, te weten

Beleggingsbuffer zakelijke waarden	54.118	52.090
Beleggingsbuffer vastrentende waarden	11.656	12.025
Reserve algemene risico's	12.727	12.283
Reserve toekomstig premietekort	0	0
Totaal	78.501	72.383

De weerstandsreserve bedraagt 30,8 % van de voorziening pensioenverplichtingen.

Algemene reserve (bedragen x € 1.000,-)		
Stand eind vorig boekjaar	41.704	24.922
Deel van het saldo boekjaar ⁴	32.825	16.782
Overdracht rest vermogen aan VUT fonds	(4.964)	
Stand einde boekjaar	69.565	41.704

De algemene reserve bedraagt 27,3 % van de voorziening pensioenverplichtingen.
De dekkingsgraad van het fonds bedraagt 158,1 % o.b.v. APP.

3. De normale vermeerdering van de VPV bestaat uit interest, premiemarge, premievrijstelling AO en mutaties en diversen (zoals waardeoverdrachten, verwachte uitkeringen en afkoop).
4. De algemene reserve is dit jaar fors gestegen. Dit komt doordat de weerstandsreserve door de geringe mate in toename van de VPV maar weinig is toegenomen. De rest van het saldo boekjaar wordt dan bij de algemene reserve gevoegd.

Jaarrekening 2006

Balans per 31 december 2006

(bedragen x € 1.000,-)

	31 december 2006		31 december 2005	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Beleggingen				
Onroerende zaken	47.643		40.841	
Hypothecaire leningen	22.803		21.500	
Leningen op schuldbekentenis	362		534	
Aandelen	198.765		182.966	
Obligaties	126.553		114.285	
Overige beleggingen	356		411	
		396.482		360.537
Vorderingen en overlopende activa (1)				
Premies	4.553		690	
Overige vorderingen	1.441		2.598	
		5.994		3.288
Liquide middelen (2)		5.739		1.135
		<u>408.215</u>		<u>364.960</u>
PASSIVA				
Reserves (3)				
Algemene reserve	69.565		41.704	
Beleggingsreserve	78.501		74.208	
		148.066		115.912
Technische voorzieningen (4)				
Pensioenverplichtingen	254.533		245.646	
Overige technische voorzieningen	6		6	
		254.539		245.652
Kortlopende schulden (5)				
Overige schulden		5.610		3.396
		<u>408.215</u>		<u>364.960</u>

Rekening van baten en lasten over 2006

(bedragen x € 1.000,-)

		2006	2005
		€	€
BATEN			
Premies	(6)	21.201	27.092
Overgenomen pensioenverplichtingen		937	1.427
Directe beleggingsopbrengsten	(7)	2.766	5.590
Indirecte beleggingsopbrengsten	(8)	29.774	41.149
Andere baten	(9)	-	730
		<u>54.678</u>	<u>75.988</u>
LASTEN			
Mutatie voorzieningen			
Pensioenverplichtingen		8.887	32.195
Overgedragen pensioenverplichtingen		540	544
Uitkeringen	(10)	6.837	6.520
Kosten	(11)	1.527	1.882
Andere lasten	(12)	(231)	241
Saldo boekjaar		37.118	34.606
		<u>54.678</u>	<u>75.988</u>
Verdeling saldo boekjaar			
Algemene reserve		32.825	16.782
Weerstandsreserve		4.293	17.824
		<u>37.118</u>	<u>34.606</u>

Grondslagen voor balanswaardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening in de vorm van verslagstaten is opgesteld met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving en voldoet aan de wettelijke bepalingen opgenomen in Titel 9 van boek 2 van het Burgerlijk wetboek.

Juridische fusie

Per 31 december 2006 zijn Stichting Bedrijfspensioenfonds voor de Betonproductenindustrie en Stichting Prepensioenfonds voor de Betonproductenindustrie juridisch gefuseerd. Aangezien er sprake is van samensmelting van belangen worden de activa, passiva, baten en lasten van bovengenoemde fondsen conform de pooling of interest methode verwerkt. Dit houdt in dat de cijfers van de gefuseerde partijen worden samengesteld alsof de fusie al vanaf 1 januari 2006 een feit was. De over 2005 ter vergelijking opgenomen cijfers zijn dienovereenkomstig samengesteld. De kosten die samenhangen met de juridische fusie worden separaat in de jaarrekening zichtbaar gemaakt.

Omrekening vreemde valuta

Activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend tegen de valutakoers per balansdatum. In de staat van baten en lasten zijn de transacties omgerekend tegen de op het moment van de transactie geldende koers. Valutaverschillen komen ten gunste dan wel ten laste van de rekening van baten en lasten.

Grondslagen voor balanswaardering

Algemeen

De activa en passiva zijn, voor zover niet anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor eventuele oninbare vorderingen vindt waardering plaats onder aftrek van een voorziening.

Beleggingen

Onroerende Zaken

Onroerende Zaken wordt gewaardeerd tegen marktwaarde. Voor officieel genoteerde aandelen in Onroerende Zaken maatschappijen is dit de beurswaarde. Voor niet beursgenoteerde participaties is dit de berekende intrinsieke waarde.

Hypothecaire leningen

Hypothecaire leningen worden gewaardeerd tegen marktwaarde. Voor participaties in hypotheekfondsen is dit de berekende intrinsieke waarde.

Leningen op schuldbekentenis

Leningen worden gewaardeerd tegen marktwaarde, zijnde de contante waarde van de met vervroegde aflossing aangepaste kasstromen, verdisconteerd tegen de rente op staatsobligaties met vergelijkbare looptijden inclusief eventuele opslagen, behorende bij het risicoprofiel van de leningen.

Aandelen

Aandelen, waaronder tevens converteerbare obligaties zijn begrepen, worden gewaardeerd tegen marktwaarde. Voor niet beursgenoteerde participaties in aandelenfondsen is dit de berekende intrinsieke waarde.

Obligaties

Obligaties worden gewaardeerd tegen marktwaarde. Voor niet beursgenoteerde obligaties en participaties in vastrentende waardefondsen is dit de berekende intrinsieke waarde.

Overige beleggingen

Overige beleggingen worden gewaardeerd tegen marktwaarde. Voor deposito's en liquiditeiten vermogensbeheer is het verschil tussen marktwaarde en nominale waarde in het algemeen gering.

Reserves**Algemene reserve**

Deze reserve is een saldopost en dient ter opvang van tegenvallers anders dan waarvoor een reserve respectievelijk voorziening is getroffen.

Weerstandsreserve

De weerstandsreserve is gelijk aan het saldo van enerzijds de voorziening pensioenverplichtingen (exclusief indexatie per 1 januari van het volgende boekjaar) vermeerderd met de door de De Nederlandsche Bank noodzakelijk geachte reserves voor algemene risico's, beleggingsrisico's en reserve voor toekomstige premietekorten en anderzijds de in de balans opgenomen voorziening pensioenverplichtingen.

Technische voorzieningen**Voorziening pensioenverplichtingen**

De voorziening pensioenverplichtingen is de op basis van actuariële grondslagen berekende contante waarde van de pensioenaanspraken, waarop per balansdatum op grond van het reglement, rechten zijn verkregen.

Rekenrente

Als rekenrente wordt de marktrente gehanteerd. De marktrente komt overeen met de rentetermijnstructuur ultimo boekjaar zoals deze door DNB is gepubliceerd. In verband met de Actuariële Principes voor Pensioenfondsen bedraagt de te hanteren rekenrente maximaal 4%.

De berekeningen zijn uitgevoerd op de volgende actuariële grondslagen en veronderstellingen.

Toegepaste sterftegrondslagen / Samenlevingsfrequentie

1. Voor ouderdomspensioen mannen en ingegaan nabestaandenpensioen mannen zijn de sterftetekansen ontleend aan de met twee jaar verlaagde sterftetafel Gehele Bevolking Mannen 1995-2000.
2. Voor ouderdomspensioen vrouwen en ingegaan nabestaandenpensioen vrouwen zijn de sterftetekansen ontleend aan de met één jaar verlaagde sterftetafel Gehele Bevolking Vrouwen 1995-2000.
3. Voor naast het ouderdomspensioen mannen meeverzekerd nabestaandenpensioen zijn de sterftetekansen van de verzekerden ontleend aan de met twee jaar verlaagde sterftetafel Gehele Bevolking Mannen 1995-2000, terwijl voor de verzorgden de met één jaar verlaagde sterftetafel Gehele Bevolking Vrouwen 1995-2000 is toegepast.
4. Voor naast het ouderdomspensioen vrouwen meeverzekerd nabestaandenpensioen zijn de sterftetekansen van de verzekerden ontleend aan de met één jaar verlaagde sterftetafel Gehele Bevolking Vrouwen 1995-2000, terwijl voor de verzorgden de met twee jaar verlaagde sterftetafel Gehele Bevolking Mannen 1995-2000 is toegepast.
5. Voor de ingegane wezenpensioenen zijn geen sterftetekansen in aanmerking genomen. De voorziening voor niet ingegaan wezenpensioen wordt gevormd door een opslag van 5 % op de voorziening voor niet ingegaan levenslang weduwe- of weduwnaarspensioen.
6. De man is drie jaar ouder dan de vrouw.
7. De samenlevingsfrequentie voor mannen is ontleend aan de AG-tafel Gehele Bevolking Mannen 1985-1990 voor iedere leeftijd tot en met de pensioenleeftijd, verhoogd met 5%. De partnerfrequentie is op de pensioendatum op 100% gesteld. Boven de leeftijd van 65 jaar neemt de samenlevings-

frequenties af volgens de sterftetafel van de vrouwelijke verzekerden.

- 8 De samenlevingsfrequentie voor vrouwen is ontleend aan de AG-tafel Gehele Bevolking Vrouwen 1985-1990 voor iedere leeftijd tot en met de pensioenleeftijd, verhoogd met 5%. De partnerfrequentie is op de pensioendatum op 100% gesteld. Boven de leeftijd van 65 jaar neemt de samenlevingsfrequenties af volgens de sterftetafel van de mannelijke verzekerden.

Opslagpercentage toekomstige kosten en indexatiemethode

Voor de toekomstige kosten met betrekking tot de administratie en uitbetaling van de pensioenen na ingang, zijn de netto pensioenverplichtingen verhoogd met 2%.

De voorziening pensioenverplichtingen is gebaseerd op de aanspraken per 31 december van het boekjaar inclusief indexatie per 1 januari van het volgend boekjaar.

Voor een meer gedetailleerde uiteenzetting wordt verwezen naar staat 3.400.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen

Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Premies

Hieronder zijn opgenomen de over het boekjaar in rekening gebrachte en te brengen premies.

Overgenomen respectievelijk overgedragen pensioenverplichtingen

Hieronder zijn opgenomen de aan het verslagjaar toe te rekenen overdrachtswaarde van de overgenomen respectievelijk overgedragen pensioenaanspraken.

Directe beleggingsopbrengsten

De directe beleggingsopbrengsten hebben betrekking op opbrengsten uit beleggingsfondsen en intrest onder aftrek van de aan de beleggingen toe te rekenen kosten.

Indirecte beleggingsopbrengsten

De indirecte beleggingsopbrengsten hebben betrekking op gerealiseerde en ongerealiseerde waarde-stijgingen of waardedalingen.

Mutatie voorzieningen

Deze zijn berekend op basis van de voor de balansposten gehanteerde grondslagen.

Grondslagen voor kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de directe methode.

Toelichting op de balans per 31 december 2006

(bedragen x € 1.000,-)

ACTIVA

BELEGGINGEN

	Onroerende zaken	Hypothecaire leningen	Leningen op schuld- bekentenis	Aandelen	Obligaties	Overige beleggingen	Totaal
Stand per 1 januari	40.841	21.500	534	182.966	114.285	411	360.537
Vermeerderingen door: Aankopen, investerings en verstrekkingen	5.056	2.243	-	21.953	86.703	-	115.955
Voor- en nadelige verschillen	4.975	(939)	(10)	26.203	(459)	-	29.770
	50.872	22.804	524	231.122	200.529	411	506.262
Verminderings door: Verkopen en aflossingen	(3.229)	(1)	(162)	(32.357)	(73.976)	(55)	(109.780)
Stand per 31 december	<u>47.643</u>	<u>22.803</u>	<u>362</u>	<u>198.765</u>	<u>126.553</u>	<u>356</u>	<u>396.482</u>

	2006	2005
	€	€
Onroerende zaken		
<i>Indirecte beleggingen</i>		
Participaties onroerend goedfondsen	34.770	31.362
Participaties aandelenfonds onroerende goederen	12.873	9.479
	<u>47.643</u>	<u>40.841</u>
Hypothecaire leningen		
<i>Indirecte beleggingen</i>		
Participaties in hypotheekfondsen	<u>22.803</u>	<u>21.500</u>
Leningen op schuldbekentenis	<u>362</u>	<u>534</u>
Aandelen		
<i>Indirecte beleggingen</i>		
Participaties in aandelenfondsen	<u>198.765</u>	<u>182.966</u>
Obligaties		
<i>Indirecte beleggingen</i>		
Participaties in obligatiefondsen	<u>126.553</u>	<u>114.285</u>
De duration van de vastrentende beleggingen bedraagt 14,9 jaar. Op totaal fondsniveau bedraagt de duration circa 5,3 jaar.		
Overige beleggingen		
Liquiditeiten	341	411
Deposito's	15	-
	<u>356</u>	<u>411</u>

	2006		2005
	€	€	€
VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA			
Premies			
Aan het eind van het boekjaar vastgestelde nog te ontvangen premies	4.128		842
Voorziening tegen verlies op premievorderingen	(61)		(337)
	<u>4.067</u>		<u>505</u>
Nader vast te stellen volgend boekjaar	486		185
	<u><u>4.553</u></u>		<u><u>690</u></u>
Overige vorderingen			
Hieronder zijn opgenomen inzake:			
<i>Onroerende zaken</i>			
Te ontvangen inzake verkopen	8		-
Poolresultaat	<u>737</u>		<u>696</u>
	745		696
<i>Hypothecaire leningen</i>			
Poolresultaat	611		999
<i>Aandelen</i>			
Poolresultaat	-		844
<i>Pensioenen</i>			
Uitkeringen	13		11
<i>Overige vorderingen</i>			
Overige	72		48
Totaal van de overige vorderingen	<u><u>1.441</u></u>		<u><u>2.598</u></u>
LIQUIDE MIDDELEN			
Rekening courant Staalbankiers	739		1.135
Deposito's	5.000		-
	<u><u>5.739</u></u>		<u><u>1.135</u></u>

PASSIVA

	€	2006 €	€	2005 €
RESERVES				
Algemene reserve				
Stand per 1 januari		41.704		24.922
Resultaatverdeling	32.825		16.782	
Herverdeling premie prepensioen aan VUT-fonds	(4.964)		-	
		27.861		16.782
Stand per 31 december		<u>69.565</u>		<u>41.704</u>
Beleggingsreserve				
Stand per 1 januari		74.208		56.384
Resultaatverdeling		4.293		17.824
Stand per 31 december		<u>78.501</u>		<u>74.208</u>
VOORZIENINGEN				
De voorzieningen hebben overwegend een langlopend karakter.				
TECHNISCHE VOORZIENINGEN				
Pensioenverplichtingen				
Stand per 1 januari		245.646		213.451
Normale vermeerdering		16.231		21.913
Wijziging actuariële grondslagen		(12.335)		10.281
Extra vermeerdering wegens:				
Verhoging pensioenaanspraken		4.991		1
Stand per 31 december		<u>254.533</u>		<u>245.646</u>
Mede als gevolg van het van kracht worden van de Wet Afschaffing VUT Prepensioen Introductie Levensloop (VPL) heeft een aanpassing van de pensioenregeling plaatsgevonden. De opbouw in het verslagjaar in de pensioenadministratie was ten tijde van het opstellen van de jaarrekening nog niet aangepast op het nieuwe reglement. Als gevolg hiervan zijn de aanspraken van het verslagjaar nog berekend op basis van het oude reglement. Voor de jaarrekening 2006 is ten behoeve van de opbouw in de voorziening pensioenverplichtingen voor het verslagjaar 2006 een aangepaste methodiek opgesteld. Hierbij wordt de opbouw van de pensioenaanspraak van actieve deelnemers gedurende het jaar 2006 benaderd door de premie, onder aftrek van een aantal componenten zoals kostendekking en risicopremies, toe te voegen aan de voorziening ultimo 2005. Als gevolg van deze aanpak is het schattingselement in de voorziening voor pensioenverplichtingen groter dan in voorgaande jaren. De duration van de verplichtingen bedraagt 17 jaar.				
Overige technische voorzieningen				
Spaarfonds gemoedsbezwaarden				
Stand per 1 januari		6		6
Mutatie		-		-
Stand per 31 december		<u>6</u>		<u>6</u>

	2006		2005	
	€	€	€	€
KORTLOPENDE SCHULDEN				
Overige schulden				
Hieronder zijn opgenomen inzake:				
<i>Rekening-courant derden</i>				
Schuldpositie aan Vut-fonds i.v.m. herverdeling premie prepensioen		4.964		1.119
<i>Te verrekenen premies</i>				
Vastgestelde nog te verrekenen premies	144		23	
Verschuldigd wegens te hoog vastgestelde premies	-		1.923	
		144		1.946
<i>Leningen op schuldbekentenis</i>				
Leningen op schuldbekentenis		4		-
<i>Pensioenen</i>				
Waardeoverdrachten	9		67	
Uitkeringen	12		78	
Belastingen en sociale lasten	126		121	
Overige	78		-	
		225		266
<i>Kosten</i>				
Advies- en controlekosten	104		62	
Beleggingskosten	164		3	
Overige	5		-	
		273		65
Totaal van de overige schulden		5.610		3.396

Toelichting op de rekening van baten en lasten over het boekjaar 2006

(bedragen x € 1.000,-)

BATEN

	Werkgevers- gedeelte	Werknemers gedeelte	2006	2005
	€	€	€	€
De omzet zijnde de premies en de directe beleggingsopbrengsten bedraagt 25.026 (vorig boekjaar 32.970).				
Premies				
<i>Periodieke premies</i>				
- verplichte verzekering	14.596	5.359	19.955	25.883
- voortgezette verzekering	113	958	1.071	1.141
- vrijwillige verzekering	175	-	175	68
	<u>14.884</u>	<u>6.317</u>	<u>21.201</u>	<u>27.092</u>
Directe beleggingsopbrengsten				
Exploitatie resultaat				
onroerende goederen			1.448	1.496
Opbrengst hypothecaire leningen			854	999
Intrest leningen op schuldbekentenis			30	42
Opbrengst aandelen			-	652
Opbrengst obligaties			1.435	2.624
Opbrengst liquide middelen			54	64
Overige opbrengsten			4	1
			<u>3.825</u>	<u>5.878</u>
Kosten toegerekend aan beleggingen			(1.059)	(288)
			<u>2.766</u>	<u>5.590</u>
Indirecte beleggingsopbrengsten				
Koersresultaat onroerende goederen			4.975	2.790
Koersresultaat hypothecaire leningen			(939)	(299)
Koersresultaat leningen op schuldbekentenis			(6)	(4)
Koersresultaat aandelen			26.203	36.788
Koersresultaat obligaties			(459)	1.874
			<u>29.774</u>	<u>41.149</u>
Andere baten				
Aandeel in uitkering Vermogen Stichting PVF Nederland			-	730

	2006		2005	
	€	€	€	€
LASTEN				
Uitkeringen				
Ouderdomspensioen		4.105		3.827
Nabestaandenpensioen		1.741		1.687
Wezenpensioen		50		49
Andere uitkeringen:				
wegens emigratie		5		6
afkoop wegens gering bedrag		936		951
		<u>6.837</u>		<u>6.520</u>
Kosten				
Aandeel administratiekosten PVF Nederland nv				
Boekjaar		1.290		1.475
Vorig boekjaar		(66)		189
		<u>1.224</u>		<u>1.664</u>
Andere kosten:				
advies- en controlekosten		135		143
bestuurskosten ¹		37		33
beleggingskosten ²		1.059		288
kosten fusie met prepensioenfondsen		63		-
overige kosten		68		42
		<u>2.586</u>		<u>2.170</u>
Kosten toegerekend aan beleggingen		(1.059)		(288)
		<u>1.527</u>		<u>1.882</u>
Andere lasten				
Intrestlasten		-		44
Resultaat voorziening tegen verlies op premievorderingen		(231)		197
		<u>(231)</u>		<u>241</u>

1. De beloning aan bestuurders bedraagt 33 (vorig boekjaar 30), dit bedrag is inbegrepen in de bestuurskosten. Het fonds heeft geen personeel in dienst. De beheersactiviteiten worden op basis van een uitvoeringsovereenkomst verricht door personeel in dienst van PVF Achmea dan wel vermogensbeheerder.
2. In 2005 waren slechts 2 kwartalen verantwoord. Dit is in 2006 gecorrigeerd.

KASSTROOMOVERZICHT

	Boekjaar		Vorig boekjaar		
	Ontvangsten	Uitgaven	Ontvangsten	Uitgaven	
Kasstroom uit pensioenactiviteiten					
Bijdragen van werkgevers en werknemers	15.767		28.317		
Van herverzekeraars ontvangen uitkeringen	-		-		
Overgenomen verplichtingen	855		1.052		
Uitgekeerde pensioenen		6.900		6.494	
Overgedragen verplichtingen		540		544	
Betaalde premies herverzekering		-		-	
Kosten		2.360		715	
Aandeel in uitkering vermogen					
Stichting PVF Nederland	-		686		
Kasstroom uit pensioenactiviteiten	16.622	9.800	6.822	30.055	7.753
				22.302	
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten					
<i>Ontwikkeling portefeuille</i>					
Onroerende goederen	3.229	5.056	(1.827)	6.340	3.710
Hypothecaire leningen	1	2.243	(2.242)	-	1.751
Leningen op schuldbekentenis	162	-	162	205	-
Aandelen	32.357	21.953	10.404	34.941	28.553
Obligaties	73.976	86.703	(12.727)	30.518	64.188
Overige beleggingen	55	-	55	-	397
Subtotaal ontwikkeling portefeuille	109.780	115.955	(6.175)	72.004	98.599
					(26.595)
Opbrengsten portefeuille					
<i>Onroerende goederen</i>	1.399			1.462	
Hypothecaire leningen	1.242			1.001	
Leningen op schuldbekentenis	38			48	
Aandelen	844			180	
Obligaties	1.435			2.624	
Overige beleggingen	58			65	
Subtotaal opbrengsten portefeuille	5.016	-	5.016	5.380	-
					5.380
Kosten vermogensbeheer	-	1.059	(1.059)	-	288
Subtotaal kosten vermogensbeheer	-	1.059	(1.059)	-	288
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten	114.796	117.014	(2.218)	77.384	98.887
					(21.503)
Totaal kasstroom	131.418	126.814	4.604	107.439	106.640
					799
Liquide middelen					
Stand per begin boekjaar	1.135			336	
Stand per einde boekjaar	5.739			1.135	
Toename	4.604			799	

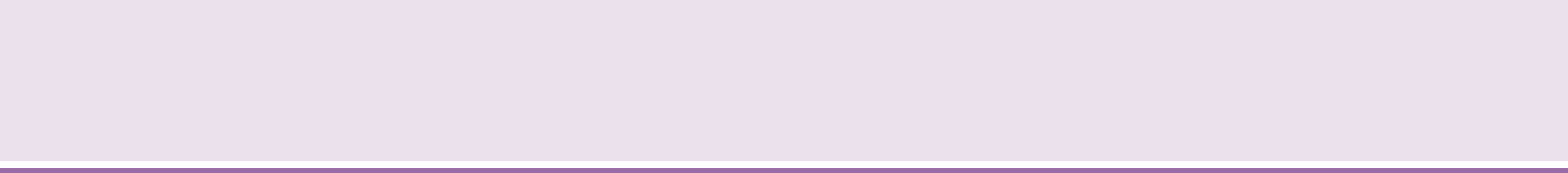

Bijlage 1

Jaarrekening ouderdomspensioenregeling

Balans per 31 december 2006

(bedragen x € 1.000,-)

		31 december 2006		31 december 2005	
		€	€	€	€
ACTIVA					
Beleggingen	(1)				
Onroerende zaken		47.643		40.841	
Hypothecaire leningen		22.803		21.500	
Leningen op schuldbekentenis		362		534	
Aandelen		198.765		182.966	
Obligaties		111.913		97.387	
Overige beleggingen		341		411	
			381.827		343.639
Vorderingen en overlopende activa	(2)				
Premies		4.283		361	
Overige vorderingen		1.441		2.598	
			5.724		2.959
Liquide middelen	(3)		5.662		604
			<u>393.213</u>		<u>347.202</u>
PASSIVA					
Reserves	(4)				
Algemene reserve		72.030		39.777	
Weerstandsreserve		75.559		72.383	
			147.589		112.160
Technische voorzieningen	(5)				
Pensioenverplichtingen		244.995		234.696	
Overige technische voorzieningen		6		6	
			245.001		234.702
Kortlopende schulden	(6)				
Overige schulden			623		340
			<u>393.213</u>		<u>347.202</u>

Rekening van baten en lasten over 2006

(bedragen x € 1.000,-)

		2006		2005
		€	€	€
BATEN				
Premies	(7)	20.994		11.883
Overgenomen pensioenverplichtingen		937		1.427
Directe beleggingsopbrengsten	(8)	2.538		4.971
Indirecte beleggingsopbrengsten	(9)	29.742		41.466
Andere baten	(10)	-		730
		<u>54.211</u>		<u>60.477</u>
LASTEN				
Mutatie voorzieningen				
Pensioenverplichtingen		10.299		21.245
Overgedragen pensioenverplichtingen		540		544
Uitkeringen	(11)	6.837		6.520
Kosten	(12)	1.211		1.249
Andere lasten	(13)	(105)		65
Saldo boekjaar		35.429		30.854
		<u>54.211</u>		<u>60.477</u>
Verdeling saldo boekjaar				
Algemene reserve		32.253		14.855
Weerstandsreserve		3.176		15.999
		<u>35.429</u>		<u>30.854</u>

Toelichting op de balans per 31 december 2006

(bedragen x € 1.000,-)

ACTIVA

BELEGGINGEN

	Onroerende zaken	Hypothe- caire leningen	Leningen op schuld- bekentenis	Aandelen	Obligaties	Overige beleggingen	Totaal
Stand per 1 januari	40.841	21.500	534	182.966	97.387	411	343.639
Vermeerderingen door: Aankopen, investerings en verstrekkingen	5.056	2.243	-	21.953	74.281	-	103.533
Voor- en nadelige verschillen	4.975	(939)	(6)	26.203	(491)	-	29.742
	50.872	22.804	528	231.122	171.177	411	476.914
Verminderings door: Verkopen en aflossingen	(3.229)	(1)	(166)	(32.357)	(59.264)	(70)	(95.087)
Stand per 31 december	<u>47.643</u>	<u>22.803</u>	<u>362</u>	<u>198.765</u>	<u>111.913</u>	<u>341</u>	<u>381.827</u>

	€	2006 €	€	2005 €
Onroerende zaken				
<i>Indirecte beleggingen</i>				
Participaties onroerend goedfondsen	34.770		31.362	
Participaties aandelenfonds onroerende goederen	<u>12.873</u>		<u>9.479</u>	
		47.643		40.841
Hypothecaire leningen				
<i>Indirecte beleggingen</i>				
Participaties in hypotheekfondsen		<u>22.803</u>		<u>21.500</u>
		<u>362</u>		<u>534</u>
Leningen op schuldbekentenis				
Aandelen				
<i>Indirecte beleggingen</i>				
Participaties in aandelenfondsen		<u>198.765</u>		<u>182.966</u>
Obligaties				
<i>Indirecte beleggingen</i>				
Participaties in obligatiefondsen		<u>111.913</u>		<u>97.387</u>
De duration van de vastrentende beleggingen bedraagt 14,9 jaar. Op totaal fondsniveau bedraagt de duration circa 5,3 jaar.				
Overige beleggingen				
Liquiditeiten		<u>341</u>		<u>411</u>

	€	2006 €	€	2005 €
VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA				
Premies				
Aan het eind van het boekjaar vastgestelde nog te ontvangen premies	4.122		669	
Voorziening tegen verlies op premievorderingen	(55)		(205)	
		4.067		464
Nader vast te stellen volgend boekjaar		216		(103)
		<u>4.283</u>		<u>361</u>
Overige vorderingen				
Hieronder zijn opgenomen inzake:				
<i>Onroerende zaken</i>				
Poolresultaat	737		696	
Te ontvangen inzake verkopen	8		-	
		745		696
<i>Hypothecaire leningen</i>				
Poolresultaat		611		999
<i>Aandelen</i>				
Poolresultaat		-		844
<i>Pensioenen</i>				
Uitkeringen		13		11
<i>Overige vorderingen</i>				
Overige		72		48
Totaal van de overige vorderingen		<u>1.441</u>		<u>2.598</u>
LIQUIDE MIDDELEN				
Rekening courant Staalbankiers		662		604
Deposito's		5.000		-
		<u>5.662</u>		<u>604</u>

PASSIVA

	2006	2005
	€	€
RESERVES		
Algemene reserve		
Stand per 1 januari	39.777	24.922
Deel van het saldo boekjaar	32.253	14.855
Stand per 31 december	<u>72.030</u>	<u>39.777</u>
Weerstandsreserve		
Stand per 1 januari	72.383	56.384
Deel van het saldo boekjaar	3.176	15.999
Stand per 31 december	<u>75.559</u>	<u>72.383</u>
TECHNISCHE VOORZIENINGEN		
Pensioenverplichtingen		
Stand per 1 januari	234.696	213.451
Normale vermeerdering	15.776	10.963
Wijziging actuariale grondslagen	(10.281)	10.281
Extra vermeerdering wegens verhoging pensioenaanspraken	4.804	1
Stand per 31 december	<u>244.995</u>	<u>234.696</u>
Overige technische voorzieningen		
Spaarfonds gemoedsbezwaarden		
Stand per 1 januari	6	6
Mutatie	-	-
Stand per 31 december	<u>6</u>	<u>6</u>

	2006		2005	
	€	€	€	€
KORTLOPENDE SCHULDEN				
Overige schulden				
Hieronder zijn opgenomen inzake:				
<i>Te verrekenen premies</i>				
Vastgestelde nog te verrekenen premies		141		22
<i>Leningen op schuldbekentenis</i>				
Leningen op schuldbekentenis		4		-
<i>Pensioenen</i>				
Waardeoverdrachten	9		67	
Uitkeringen	12		78	
Belastingen en sociale lasten	126		121	
Overige	78		-	
		225		266
<i>Kosten</i>				
Advies- en controlekosten	88		52	
Beleggingskosten	160		-	
Overige	5		-	
		253		52
Totaal van de overige schulden		623		340

Toelichting op de rekening van baten en lasten over het boekjaar 2006

(bedragen x € 1.000,-)

BATEN

	Werkgevers- gedeelte	Werknemers gedeelte	2006	2005
	€	€	€	€
De omzet zijnde de premies en de directe beleggingsopbrengsten bedraagt 24.568 (vorig boekjaar 17.138).				
Premies				
<i>Periodieke premies</i>				
- verplichte verzekering	14.434	5.314	19.748	10.674
- voortgezette verzekering	113	958	1.071	1.141
- vrijwillige verzekering	175	-	175	68
	<u>14.722</u>	<u>6.272</u>	<u>20.994</u>	<u>11.883</u>
Directe beleggingsopbrengsten				
Opbrengst onroerende zaken			1.448	1.496
Opbrengst hypothecaire leningen			854	999
Intrest leningen op schuldbetekenis			30	42
Opbrengst aandelen			-	652
Opbrengst obligaties			1.194	2.034
Opbrengst liquide middelen			44	31
Overige opbrengsten			4	1
			3.574	5.255
Kosten toegerekend aan beleggingen			(1.036)	(284)
			<u>2.538</u>	<u>4.971</u>
Indirecte beleggingsopbrengsten				
Koersresultaat onroerende zaken			4.975	2.790
Koersresultaat hypothecaire leningen			(939)	(299)
Koersresultaat leningen op schuldbekentenis			(6)	(4)
Koersresultaat aandelen			26.203	36.788
Koersresultaat obligaties			(491)	2.191
			<u>29.742</u>	<u>41.466</u>
Andere baten				
Aandeel in uitkering Vermogen Stichting PVF Nederland			-	730

	2006		2005	
	€	€	€	€
LASTEN				
Uitkeringen				
Ouderdompensioen		4.105		3.827
Nabestaandenpensioen		1.741		1.687
Wezenpensioen		50		49
Andere uitkeringen:				
wegens emigratie		5		6
afkoop wegens gering bedrag		936		951
		<u>6.837</u>		<u>6.520</u>
Kosten				
Aandeel administratiekosten PVF Nederland nv				
Boekjaar	960		904	
Vorig boekjaar	(3)		189	
		957		1.093
Andere kosten:				
advies- en controlekosten		111		95
bestuurskosten ¹		25		24
beleggingskosten ²		1.036		284
kosten fusie met prepensioenfondsen		63		-
overige kosten		55		37
		<u>2.247</u>		<u>1.533</u>
Kosten toegerekend aan beleggingen		(1.036)		(284)
		<u>1.211</u>		<u>1.249</u>
Andere lasten				
Resultaat voorziening tegen verlies op premievorderingen		<u>(105)</u>		<u>65</u>

1. De beloning aan bestuurders bedraagt 22 (vorig boekjaar 22). Het fonds heeft geen personeel in dienst. De beheersactiviteiten worden op basis van een uitvoeringsovereenkomst verricht door personeel in dienst van PVF Achmea dan wel vermogensbeheerder.

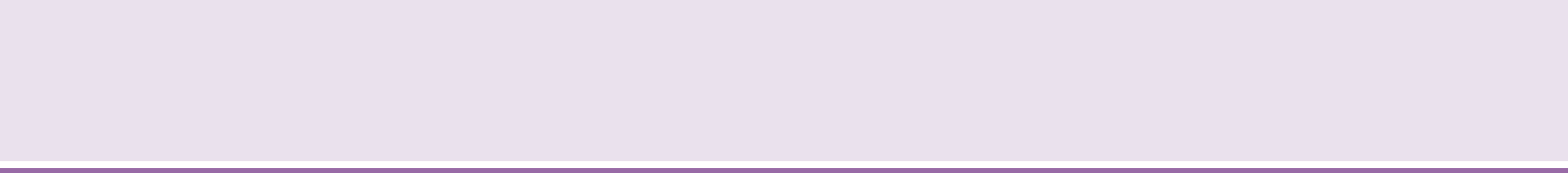
2. In 2005 waren slechts 2 kwartalen verantwoord. Dit is in 2006 gecorrigeerd.

Bijlage 2

Jaarrekening prepensioenregeling

Balans per 31 december 2006

(bedragen x € 1.000,-)

		31 december 2006		31 december 2005	
		€	€	€	€
ACTIVA					
Beleggingen	(1)				
Obligaties		14.640		16.898	
Overige beleggingen		<u>15</u>		<u>-</u>	
			14.655		16.898
Vorderingen en overlopende activa	(2)				
Premies			270		329
Liquide middelen	(3)		77		531
			<u>15.002</u>		<u>17.758</u>
PASSIVA					
Reserves	(4)				
Algemene reserve		3.851		1.927	
Weerstandsreserve		<u>1.590</u>		<u>1.825</u>	
			5.441		3.752
Technische voorzieningen	(5)				
Pensioenverplichtingen			9.538		10.95
Kortlopende schulden	(6)				
Overige schulden			23		3.056
			<u>15.002</u>		<u>17.758</u>

Rekening van baten en lasten over 2006

(bedragen x € 1.000,-)

		2006		2005
		€	€	€
BATEN				
Premies	(7)		207	15.209
Directe beleggingsopbrengsten	(8)		228	619
Indirecte beleggingsopbrengsten	(9)		32	(317)
			<u>467</u>	<u>15.511</u>
LASTEN				
Mutatie voorzieningen				
Pensioenverplichtingen			(1.412)	10.950
Kosten	(10)		316	633
Andere lasten	(11)		(126)	176
Saldo boekjaar			1.689	3.752
			<u>467</u>	<u>15.511</u>
Verdeling saldo boekjaar				
Algemene reserve			1.924	1.927
Weerstandsreserve			(235)	1.825
			<u>1.689</u>	<u>3.752</u>

Toelichting op de balans per 31 december 2006

(bedragen x € 1.000,-)

ACTIVA

BELEGGINGEN

	Obligaties	Overige beleggingen	Totaal
Stand per 1 januari 2006	16.898	-	16.898
Vermeerderingen door:			
Aankopen, investeringen en verstrekkingen	12.422	739	13.161
Voor- en nadelige verschillen	32	-	32
	<u>29.352</u>	<u>739</u>	<u>30.091</u>
Verminderings door:			
Verkopen en aflossingen	(14.712)	(724)	(15.436)
Stand per 31 december	<u>14.640</u>	<u>15</u>	<u>14.655</u>

	31 december 2006		31 december 2005	
	€	€	€	€
Obligaties (1)				
<i>Indirecte beleggingen</i>				
Participaties in obligatiefondsen		<u>14.640</u>		<u>16.898</u>
<i>Overige beleggingen</i>				
Deposito's		<u>15</u>		<u>-</u>

VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA

Premies

Aan het eind van het boekjaar vastgestelde nog te ontvangen premies	6	173
Voorziening tegen verlies op premievorderingen	(6)	(132)
	-	41
Nader vast te stellen volgend boekjaar	270	288
	<u>270</u>	<u>329</u>

LIQUIDE MIDDELEN

Rekening courant Staalbankiers	<u>77</u>	<u>531</u>
--------------------------------	-----------	------------

PASSIVA

	2006		2005	
	€	€	€	€
RESERVES				
Algemene reserve				
Stand per 1 januari		1.927		-
Bij: - deel van het saldo boekjaar		1.924		1.927
Stand per 31 december		<u>3.851</u>		<u>1.927</u>
Weerstandsreserve				
Stand per 1 januari		1.825		-
Bij: - deel van het saldo boekjaar		(235)		1.825
Stand per 31 december		<u>1.590</u>		<u>1.825</u>
TECHNISCHE VOORZIENINGEN				
Pensioenverplichtingen				
Stand per 1 januari		10.950		-
Bij: - Normale vermeerdering		455		10.950
indexering niet-ingegane pensioenen		187		-
Wijziging actuariale grondslagen		(2.054)		-
Stand per 31 december		<u>9.538</u>		<u>10.950</u>
KORTLOPENDE SCHULDEN				
Overige schulden				
Hieronder zijn opgenomen inzake:				
<i>Rekening-courant derden</i>				
Rekening courant gelieerd Vut-fonds		-		1.119
<i>Te verrekenen premies</i>				
Vastgestelde nog te verrekenen premies	3		1	
Verschuldigd wegens te hoog vastgestelde premies		-	1.923	
		<u>3</u>	<u>1.923</u>	1.924
<i>Kosten</i>				
Beleggingskosten	4		3	
Advies- en controlekosten	16		10	
		<u>20</u>	<u>13</u>	
Totaal van de overige schulden		<u>23</u>	<u>3.056</u>	

Toelichting op de rekening van baten en lasten over het boekjaar 2006

(bedragen x € 1.000,-)

BATEN

	Werkgevers- gedeelte	Werknemers gedeelte	2006	2005
	€	€	€	€
De omzet zijnde de premies en de directe beleggingsopbrengsten bedraagt 458 (vorig boekjaar 15.832).				
Premies				
<i>Periodieke premies</i>				
- verplichte verzekering	162	45	207	15.209
	<u>162</u>	<u>45</u>	<u>207</u>	<u>15.209</u>
Directe beleggingsopbrengsten				
Opbrengst obligaties			241	590
Opbrengst liquide middelen			10	33
			<u>251</u>	<u>623</u>
Kosten toegerekend aan beleggingen			(23)	(4)
			<u>228</u>	<u>619</u>
Indirecte beleggingsopbrengsten				
Koersresultaat obligaties			32	(317)
			<u>32</u>	<u>(317)</u>

	2006		2005	
	€	€	€	€
LASTEN				
Kosten				
Aandeel administratiekosten PVF Nederland nv				
Boekjaar	330		571	
Vorig boekjaar	(63)		-	
		267		571
Andere kosten:				
advies- en controlekosten		24		48
bestuurskosten ¹		12		9
beleggingskosten ²		23		4
overige kosten		13		5
Kosten toegerekend aan beleggingen		339		637
		(23)		(4)
		<u>316</u>		<u>633</u>

1. De beloning aan bestuurders bedraagt 11 (vorig boekjaar 8). Het fonds heeft geen personeel in dienst. De beheersactiviteiten worden op basis van een uitvoeringsovereenkomst verricht door personeel in dienst van PVF Achmea dan wel vermogensbeheerder.
2. In 2005 waren slechts 2 kwartalen verantwoord. Dit is in 2006 gecorrigeerd.

Andere lasten

Resultaat voorziening tegen verlies op premievorderingen		(126)		132
Intrestlasten		-		44
		<u>(126)</u>		<u>176</u>

Slotwoord

Het bestuur wenst op deze plaats de medewerkers van de pensioen- en vermogensadministratie, de adviseur van de beleggingscommissie, de actuaris en de accountant hartelijk te danken voor hun deskundige inzet voor het fonds. Het bestuur waardeert bijzonder de betrokkenheid waarmee de inspanningen zijn verricht.

Tot slot spreekt het bestuur zijn dank uit voor de medewerking en betrokkenheid van de werknemers, de werkgevers en de gepensioneerden uit de branche.

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Betonproductenindustrie

Woerden, 1 juni 2007

Het bestuur:

G.W. van der Peijl, voorzitter

Mw. J.W.M. Wiegers, secretaris

Actuariële verklaring

Opdracht

Ingevolge de aan Watson Wyatt B.V. door het bestuur van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Betonproductenindustrie verleende opdracht tot actuariële certificering is de geconsolideerde financiële positie per 31 december 2006 van de Stichting Bedrijfstakpensioenfonds en de Stichting Prepensioenfonds voor de Betonproductenindustrie door mij beoordeeld ten opzichte van de actuariële risico's die het fonds loopt. Tevens zijn de overige taken, voor de certificerend actuaris voortvloeiend uit de wet, door mij vervuld.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door het pensioenfonds.

Overeenkomstig de richtlijn 'Samenwerking tussen accountant en actuaris ter zake van de controle van verantwoordingen van verzekeringsinstellingen' heeft de accountant van het fonds mij geïnformeerd over de betrouwbaarheid en de volledigheid van de administratieve basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeelsvorming van belang zijn.

De opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten per 31 december 2006 van het bedrijfstakpensioenfonds behoren niet tot de genoemde administratieve basisgegevens, omdat deze niet op individueel niveau door de administrateur zijn vastgesteld. Voor het prepensioenfonds behoren zij wel tot de basisgegevens. Voor de toetsing van de fondsmiddelen en voor de beoordeling van de financiële positie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening 2006.

Werkzaamheden

Bij de actuariële beoordeling van de financiële positie zijn conform artikel 10b van de Pensioen- en spaarfondsenwet de aangehouden voorziening pensioenverplichtingen en de overige verzekerings-technische voorzieningen door mij onderzocht.

De uitgangspunten, grondslagen en methoden, die zijn toegepast bij de vaststelling van de verzekeringstechnische voorzieningen, respectievelijk bij de voorbereiding van de uitgevoerde toetsen van de toereikendheid van de fondsmiddelen, heb ik beoordeeld.

De berekeningen voor de vaststelling van de voorzieningen en die voor de uitgevoerde toetsen zijn globaal door mij beoordeeld.

Aangezien de voorzieningen van het bedrijfstakpensioenfonds zijn geschat, kan ik niet verklaren dat met een redelijke mate van zekerheid kan worden gesteld dat de desbetreffende berekeningsresultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

Voorts heb ik de geschatte financiële opzet van het pensioenfonds beoordeeld.

De mate van zekerheid waarmee het pensioenfonds de tot balansdatum opgebouwde pensioenverplichtingen zal kunnen nakomen is door mij geëvalueerd.

De beschreven werkzaamheden zijn wel in overeenstemming met binnen het actuariële beroep geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor het hierna te geven oordeel.

Oordeel

De bevindingen van de accountant ten aanzien van de door het fonds verstrekte administratieve basisgegevens zijn zodanig dat die gegevens door mij als uitgangspunt van de daarop voortbouwend en door mij beoordeelde berekeningen zijn aanvaard.

Voorzieningen

Hiermede verklaar ik mij te kunnen verenigen met het geheel van de methoden en grondslagen voor de berekening van de schatting van de voorziening pensioenverplichtingen en de overige verzekeringstechnische voorzieningen. Deze voorzieningen zijn, met inachtneming van artikel 9a van de Pensioen- en spaarfondsenwet, getoetst uitgaande van door mij realistisch geachte grondslagen.

Naar mijn oordeel is de hoogte van de in de jaarrekening genoemde geschatte voorzieningen en de overige verzekeringstechnische voorzieningen, als geheel bezien, op de balansdatum prudent.

De geschatte voorziening pensioenverplichtingen van het bedrijfstakpensioenfonds is gebaseerd op de per einde 2005 door de accountant goedgekeurde pensioenrechten op deelnemersniveau. De mutatie in de voorziening over 2006 is niet op deelnemersniveau beschikbaar. Dit wordt veroorzaakt doordat de administratieve systemen niet op tijd waren aangepast aan de per 1 januari 2006 gewijzigde pensioenregeling. De mutatie is geschat op basis van de ontvangen premies in het boekjaar en overige kasstromen zoals de verrichte uitkeringen en waardeoverdrachten. Daarnaast is de voorziening pensioenverplichtingen per einde 2005 opgehoogd met 4% rekenrente.

Toetsing van de fondsmiddelen aan criteria van DNB

De toets volgens de richtlijnen van DNB wijst uit dat de op de balansdatum aanwezige middelen van het pensioenfonds ten minste gelijk zijn aan de door DNB voor de ondergrens gestelde norm. Gemeten naar deze maatstaf is ten aanzien van de verplichtingen, aangegaan tot balansdatum, sprake van dekking.

De totale reserves bij het pensioenfonds zijn op de balansdatum hoger dan de daartoe door DNB gestelde norm.

Financiële positie van het pensioenfonds

Bij mijn beoordeling van de financiële positie is bepalend de mate van waarschijnlijkheid dat het pensioenfonds zal kunnen voldoen aan de verplichtingen, aangegaan tot balansdatum.

Daarbij worden in aanmerking genomen het streven inzake toeslagen, zoals aan verzekerden meege-deeld, de door DNB gestelde criteria en – eventuele – maatregelen, genomen tot herstel van de financiële positie.

De geconsolideerde financiële positie van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds en Stichting Prepensioenfonds voor de Betonproductenindustrie is naar mijn mening goed, mede gelet op mogelijkheden tot toeslagverlening. Hierbij is in aanmerking genomen dat het toeslagbeleid voorwaardelijk is.

Eindhoven, 1 juni 2007

drs. H.J.W. van Gemert
verbonden aan
Watson Wyatt B.V.

Accountantsverklaring

Aan: het bestuur van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Betonproductenindustrie

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2006 van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Betonproductenindustrie te Amsterdam, bestaande uit de balans per 31 december 2006 en de staat van baten en lasten over 2006 met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de stichting. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de stichting heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de stichting per 31 december 2006 en van het resultaat over 2006 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Toelichting

Zonder afbreuk te doen aan ons oordeel vestigen wij de aandacht op het volgende.

Op 1 januari 2006 heeft een wijziging in de pensioenregeling plaatsgevonden. Deze wijziging kon niet tijdig in de administratieve systemen worden verwerkt. Als gevolg hiervan moest voorziening voor pensioenverplichtingen ultimo 2006 worden geschat, uitgaande van ultimo 2005 vastgestelde voorziening. Als gevolg hiervan kan de werkelijke hoogte van de voorziening voor pensioenverplichtingen ultimo 2006 afwijken van de geschatte hoogte daarvan. Deze onzekerheid is in de jaarrekening toegelicht.

Verklaring betreffende andere wettelijke voorschriften en/of voorschriften van regelgevende instanties

Op grond van de wettelijke verplichting ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e BW melden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Amstelveen, 1 juni 2007

KPMG ACCOUNTANTS N.V.
M.J. Vredenduin RA

